

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PŘIPRAVENOST DOMÁCNOSTÍ NA MIMOŘÁDNÉ
UDÁLOSTI V KONTEXTU PROJEKTU 72 HODIN**

Autor práce: Karolína Berkyová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Marie Klečková, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Karolína Berkyová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Připravenost domácností na mimořádné události v kontextu projektu 72 hodin

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Household Preparedness for Emergencies in the Context of the 72 Hours Project

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů):

Ing. Mgr. Marie Klečková, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Listopad 2025

Cíl bakalářské práce: Cílem práce je posoudit úroveň připravenosti domácností na území hlavního města Prahy na samostatné fungování během prvních 72 hodin po vzniku mimořádné události a vyhodnotit jejich schopnost naplnit doporučení vyplývající z projektu „72 hodin“.

Student: Karolína Berkyová, DiS.	28.11.2025	Berkyová
Vedoucí práce: Ing. Mgr. Marie Klečková, Ph.D.	29.11.2025	M. Klečková

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	8.12.2025	R. Svatoš
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	11.12.2025	M. Sapík
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	20.11.2025	J. Dušek

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Mgr. Marii Klečkové, Ph.D. za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

BERKYOVÁ, K. *Připravenost domácností na mimořádné události v kontextu projektu 72 hodin: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 87 s. Vedoucí bakalářské práce: Ing., Mgr. Marie Klečková, Ph.D.

Klíčová slova: připravenost domácností, mimořádná událost, krizové řízení, ochrana obyvatelstva, projekt 72 hodin

Tato bakalářská práce se zabývá připraveností domácností na mimořádné události v rámci kontextu projektu 72 hodin. Cílem práce je posoudit úroveň připravenosti domácností na území hlavního města Prahy na samostatné fungování během prvních 72 hodin po vzniku mimořádné události a vyhodnotit jejich schopnost naplnit doporučení vyplývající z projektu „72 hodin“. Teoretická část definuje klíčové pojmy, legislativní rámec krizového řízení a podrobně představuje projekt „72 hodin“ spolu se dvěma vybranými typy krizových situací, které mohou zásadně ovlivnit soběstačnost domácností. Praktická část je založena na dotazníkovém šetření, který analyzuje úroveň reálné připravenosti a míru znalostí obyvatel hlavního města Prahy v oblasti ochrany obyvatelstva.

ABSTRACT

BERKYOVÁ, K. *Household Preparedness for Emergencies in the Context of the 72 Hours Project: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 87 p. Supervisor: Ing. Mgr. Marie Klečková, Ph.D.

Key words: household preparedness, emergency, crisis management, civil protection, the 72 hour project

This bachelor's thesis examines household preparedness for emergencies within the context of the "72 Hours" project. The aim of the thesis is to assess the level of preparedness of households in the capital city of Prague to function independently during the first 72 hours following the onset of an emergency and to evaluate their ability to comply with the recommendations set forth by the "72 Hours" project. The theoretical section defines key terms, outlines the legislative framework for crisis management, and provides a detailed overview of the "72 Hours" project along with two selected types of crisis situations that can significantly impact household self-sufficiency. The practical section is based on a questionnaire survey that analyzes the level of actual preparedness and the degree of knowledge among Prague residents regarding civil protection.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Základní pojmy	11
3 Mimořádná událost a krizová situace.....	13
3.1 Statistiky mimořádných událostí na území hlavního města Prahy.....	19
4 Krizové řízení a ochrana obyvatelstva	22
4.1 Krizové řízení na území hlavního města Prahy.....	23
4.2 Legislativní rámec krizového řízení a ochrany obyvatelstva.....	24
5 Připravenost obyvatel a domácností.....	27
5.1 Základy připravenosti	27
5.2 Jaké krize nás mohou potkat?	28
5.3 Blackout	29
5.4 Přerušování dodávek pitné vody	34
6 Projekt 72 hodin	36
6.1 Projekt 72 hodin v České republice	36
6.2 Komparace projektu 72 hodin ve vybraných státech	41
6.3 Aspekty a mechanismy ovlivňující přijetí doporučení.....	42
7 Metodika praktické části a hypotézy.....	44
7.1 Dotazníkové šetření.....	44
7.2 Technika sběru dat	45
7.3 Profil respondentů	45
7.4 Výsledky dotazníkového šetření	47
7.5 Výsledky výzkumného šetření	59
8 Diskuze.....	62
Závěr	65
Seznam použitých zdrojů	67
Seznam zkratk	76

Seznam obrázků, tabulek a grafů	77
Seznam příloh.....	79
Přílohy	80

Úvod

V současné době čelí společnost po celém světě nejenom dopadům klimatických změn, ale i bezpečnostním hrozbám, které mají potencionál zásadně narušit běžný chod života. Nejedná se pouze o živelní pohromy, ale mnohem častěji se objevují hrozby antropogenního původu. Mezi nejvíce aktuální řadíme např. kybernetické útoky, terorismus, ozbrojené konflikty, rozsáhlé výpadky energií (blackouty) nebo migrační vlny. Tyto hrozby jsou nepředvídatelné, přičemž mají schopnost vyvolat dominový efekt, který může během chvíle zasáhnout celý systém.

Česká republika má rozvětvený systém krizového řízení doplněný o koordinovaný systém integrovaného záchranného systému. V prvotních hodinách krize jsou kapacity těchto složek primárně soustředěny na záchranu životů, obnovu činnosti a bezpečnosti státu. Stát v první fázi krize nebude schopen zajistit individuální potřeby každé domácnosti, a právě v těchto kritických chvílích je důležitá připravenost jednotlivých obyvatel a jejich domácností. Mezinárodně uznávaný koncept „72 hodin“ vychází z předpokladu, že by domácnosti měly být schopny samostatně fungovat bez vnější pomoci po dobu tří dnů.

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na analýzu připravenosti domácností na území hlavního města Prahy právě v kontextu tohoto projektu. Praha je největší metropole České republiky, neboť je hustě osídlená a denně v ní proudí velké množství osob včetně turistů. I krátkodobý výpadek služeb může pro ni znamenat velké následky a chaos. Hlavním cílem práce je posoudit jakou úroveň připravenosti mají pražské domácnosti a jaké základní znalosti znají z doporučení projektu „72 hodin“.

Teoretická část vymezuje základní pojmy, zaměřuje se na mimořádné události a krizové situace s jejich možnými dopady na běžný život. Dále definuje legislativní rámec krizového řízení v České republice a věnuje se vybraným krizovým situacím, které mohou ovlivnit soběstačnost domácností. Představen je i projekt 72 hodin, který vytvořilo Ministerstvo vnitra a Hasičský záchranný sbor. Pro širší kontext jsou v práci zmíněny i příručky z vybraných zahraničních zemí.

Praktická část je založena na kvantitativním výzkumu, který prostřednictvím dotazníkového šetření zkoumá reálnou připravenost obyvatel hlavního města Prahy a jaké mají znalosti vyplývajícího z tohoto projektu. Výsledky práce mohou sloužit jako podklad pro zlepšení připravenosti obyvatel.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je posoudit úroveň připravenosti domácností na území hlavního města Prahy na samostatné fungování během prvních 72 hodin po vzniku mimořádné události a vyhodnotit jejich schopnost naplnit doporučení vyplývající z projektu „72 hodin“. Individuální připravenost obyvatelstva je nezbytným předpokladem pro zvládnutí krizových situací, protože jejich vývoj je mnohdy nepředvídatelný. Při rozsáhlých mimořádných událostech dochází k vyčerpání státu a složek integrovaného záchranného systému, které mají primárně za úkol obnovu systému. V této fázi hraje klíčovou roli úroveň soběstačnosti domácností tak, aby byly schopny zvládnout situaci než dojde k obnovení systému.

Bakalářská práce je členěna na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována na základě metody literární rešerše odborných tištěných a elektronických zdrojů a je rozdělena do šesti kapitol. Ty se zaměřují na vymezení klíčových pojmů, jako jsou mimořádná událost, ochrana obyvatelstva, připravenost obyvatel a domácností a projekt 72 hodin v České republice i v zahraničí. Kapitoly jsou dále rozděleny do dalších podkapitol pro lepší pochopení dané problematiky.

Praktická část je založena na kvantitativním výzkumu, jehož hlavním nástrojem bylo dotazníkové šetření realizované na území hlavního města Prahy. Hlavním cílem výzkumu je zodpovědět následující výzkumné otázky:

VO1: Do jaké míry mají domácnosti vytvořeny nouzové zásoby pro případ, že by byly odkázány na vlastní prostředky po dobu 72 hodin?

VO2: Jaké znalosti mají obyvatelé o doporučeném chování při výpadku elektřiny, pitné vody nebo při nutnosti evakuace?

Získaná data byla zpracována formou grafů, které přehledně zachycují úroveň připravenosti domácností na území hlavního města Prahy. V závěru praktické části je provedena diskuze nad zjištěnými výsledky a vyhodnocení stanovených výzkumných hypotéz.

2 Základní pojmy

Tato kapitola se zaměřuje na vymezení základních pojmů, které jsou nezbytné pro hlubší pochopení problematiky krizového řízení a ochrany obyvatelstva.

Dopad

Dopad je přímý zásah nebezpečného jevu v daném období na chráněné zájmy.¹ Jinými slovy jde o negativní následky mimořádné události, které se projevují zejména škodami na zdraví, životech, majetku a životním prostředí.²

Hrozba

Hrozba (anglicky „threat“) je jev nebo situace s potenciálem způsobit škodu. Míra hrozby je dána velikostí možné škody, pravděpodobností a časovým obdobím, ve kterém může nastat. Hrozbou může být přírodní jev, kriminální aktivita, nedostatečně chráněné informace apod.³

Chráněný zájem

Chráněné zájmy představují základní společenské hodnoty – životy, zdraví, majetek a životní prostředí, na jejichž bezpečnosti závisí fungování celé společnosti.⁴

Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém představuje koordinovaný postup bezpečnostních a záchranných sborů, který zajišťuje připravenost a společný zásah všech zúčastněných sil při ochraně životů, zdraví, majetku a životního prostředí.⁵

¹ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 90. ISBN 978-80-86723-97-6.

² VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada, 2009, s. 14. ISBN 978-80-247-2510-9.

³ FIALA Miloš, Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2010, s. 10. ISBN 978-80-246-1856-2.

⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA – GŘ HZS ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku* [online]. Praha, 2015 [cit. 2025-12-25]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>.

⁵ VILÁŠEK, Josef a kol. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2022, s. 11. ISBN 978-80-246-5067-8.

Kritická infrastruktura

Kritická infrastruktura představuje soubor fyzických, informačních a organizačních systémů, na jejichž nepřetržitém provozu závisí bezpečnost obyvatelstva a chod ekonomiky i správy státu. Narušení jejich funkčnosti by mělo závažný dopad na bezpečnost státu a zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva.⁶

Ochrana obyvatelstva

Ochranu obyvatelstva lze definovat jako organizovaný soubor činností a postupů zaměřených na zabezpečení základních životních hodnot před vnějšími hrozbami. Hlavní pilíře tvoří včasné varování, odborná příprava složek i obyvatel na zvládnutí rizik a efektivní koordinace opatření ke zmírnění dopadů mimořádných událostí.⁷

Připravenost

Představuje soubor preventivních opatření a strategického plánování, jejichž cílem je efektivní odezva na mimořádné události a minimalizace dopadů na chráněné zájmy. Jinými slovy připravenost znamená schopnost rychlé a účinné reakce v okamžiku vzniku krize. Zahrnuje zejména zajištění základních lidských potřeb, tvorbu krizových plánů, psychologickou pomoc apod.⁸

Riziko

Riziko vyjadřuje pravděpodobnost, že dojde ke vzniku hrozby a jejího dopadu na chráněné zájmy. Představuje možnost vzniku škody, ztráty nebo újmy.⁹ Pro stanovení míry rizika je z pohledu krizového řízení nezbytné identifikovat konkrétní hrozby a provést analýzu rizik.¹⁰

⁶ ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum, 2016, s. 86. ISBN 978-80-246-3443-2.

⁷ HALAŠKA Jiří, Rebecka RALBOVSKÁ a kol. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru V*. Praha: ČVUT, 2017, s. 24. ISBN 978-80-01-06116-9.

⁸ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 98. ISBN 978-80-86723-97-6.

⁹ KARAFFA Vladimír, Martin HRINKO, Jaromír ZŮNA a kol. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: CEVRO Institut, 2022, s. 96. ISBN 978-80-87125-35-9.

¹⁰ VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada, 2009, s. 21. ISBN 978-80-247-2510-9.

3 Mimořádná událost a krizová situace

Společnost čelí stále častěji situacím, které ohrožují životy, zdraví a majetek obyvatel. Tato problematika se týká také životního prostředí, na které působí různé jevy. Připravenost domácností na mimořádné události je klíčovým prvkem bezpečnosti obyvatel. Rychlá a efektivní reakce jednotlivců může významně snížit následky těchto událostí.

Definice mimořádné události

Mimořádnou událostí (dále jen MU) se rozumí podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, jakákoliv škodlivá situace (způsobená vlivem člověka, přírody nebo havárie), která ohrožuje životy, zdraví či majetek a vyžaduje zásah záchranných složek a provedení záchranných a likvidačních prací.^{11 12} V rámci záchranných prací se provádí například vyhledávání osob, poskytnutí neodkladné první pomoci, průzkumy terénu a v případě kontaminace nebezpečnou látkou očista zasažených osob. Podstatou záchranných prací je minimalizace škod na životech a zdraví. Likvidační práce navazují na záchranné práce. Jsou to činnosti, jež směřují k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Mezi tyto činnosti patří odstranění trosků a sutin, čištění kontaminovaných ploch, zařízení nebo infrastruktury od nebezpečných látek, bezodkladné stavební či demoliční práce apod.¹³

Dělení mimořádných událostí

Dále jako pojem „pohroma“ (anglicky „disaster“), který představuje jev v lidském systému, jenž má člověku přinést ztrátu, škodu nebo újmu. Člověk může některým pohromám zabránit, ale ve většině případů jde o živelní pohromy, kterým zabránit nelze. Pohroma je zpravidla náhlý jev, který zanechává trvalé nebo dlouhotrvající dopady. Mimořádné události lze rozdělit podle příčiny vzniku na přírodní (naturogenní),

¹¹ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49556/1/2>.

¹²PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 130. ISBN 978-80-86723-97-6.

¹³KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva: skripta pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Armex Publishing, 2006, s. 28. ISBN 978-80-86795-33-1.

antropogenní a mimořádné události způsobené smíšenými příčinami, jenž vznikají v kombinaci přírodních a antropogenních faktorů.¹⁴

1) Přírodní (naturogenní) mimořádné události

Z hlediska rozsahu působení a dopadu se přírodní mimořádné události člení na události lokálního charakteru nebo celosvětového charakteru. Následně je lze rozdělit na mimořádné události abiotické, biotické a kosmogenní. Abiotické MU jsou způsobené neživou přírodou. Patří sem např. tsunami, silné mrazy, extrémní dlouhodobá sucha, požáry způsobené přírodními vlivy, globální změny klimatu, tornáda a další. Biotické MU jsou vyvolány působením živé přírody. Jde zejména o epidemie (velká nákaza lidí), epizootie (rozsáhlá nákaza zvířat), přemnožení přírodních škůdců a jiné. Kosmogenní MU jsou způsobeny kosmickými vlivy, jako jsou například sluneční erupce, narušení ozónové vrstvy a další jevy kosmického původu.¹⁵

2) Antropogenní mimořádné události

Antropogenní mimořádné události jsou vyvolány činností člověka, jenž dále dělíme podle okolností jejich vzniku na úmyslné a neúmyslné. A dle jejich povahy na vojenský charakter a nevojenský charakter. Následně je lze rozdělit na technogenní, sociogenní a ekonomické mimořádné události. Technogenní MU zahrnují zejména havárie a selhání spojené s infrastrukturou, požáry, dopravní nehody, únik nebezpečných látek, narušení dodávek pitné vody a potravin velkého rozsahu a další. Ekonomické MU se týkají narušení ekonomického systému, kam patří zhroucení ekonomiky nebo rozsáhlá hospodářská krize.¹⁶ Sociogenní MU zahrnují hrozby spojené s chováním společnosti, od běžné kriminality a extremismu až po závažnější ozbrojené konflikty či migrační vlny. Dominantní postavení v této skupině zaujímá terorismus, který představuje jednu z nejkritičtějších bezpečnostních hrozeb současného světa.¹⁷

¹⁴ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 117-119. ISBN 978-80-86723-97-6.

¹⁵JANURA, Josef. *Základní rozdělení mimořádných událostí* [online]. Magistrát Hradce Králové, Aktualizováno 15. 6. 2016 [citace 2025-12-12] Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/zakladni-rozdeleni-mimoradnych-udalosti/d-55383>.

¹⁶ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 126-128. ISBN 978-80-86723-97-6.

¹⁷BALABÁN Miloš, Bohuslav PERNICA a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015, s. 47, 53, 56, 60. ISBN 978-80-246-3150-9.

3) Mimořádné události způsobené smíšenými příčinami

Jde o události, které vznikají kombinací přírodních a antropogenních faktorů. Typickým příkladem může být dlouhodobé sucho a nedbalost při zakládání ohně, kdy vznikne požár, tedy mimořádná událost se smíšenými příčinami.¹⁸

Dopady mimořádných událostí

Mimořádné události mají velký vliv na životy, zdraví, majetek a životní prostředí. V současnosti společnost čelí hrozbám, které zahrnují havárie, klimatické změny, zvýšenou kriminalitu, terorismus, sociálně patologické jevy lidské společnosti a jiné. Tyto faktory ovlivňují negativně nejen současnou generaci, ale i ty budoucí. Mezi možné dopady nebo vedlejší účinky mimořádných událostí patří například psychické zhroucení, selhání veřejných služeb, výpadek elektřiny nebo poškození systému pitné vody, požáry a jiné.¹⁹ V tabulce níže můžeme vidět přehled mimořádných událostí, které mohou ohrozit Českou republiku a možné dopady těchto situací blíže.

Tab. 1: Dopady mimořádných událostí

Mimořádná událost	Možné dopady
Silniční nehoda	Oběti na životech, raněné osoby, požár, škody na majetku, přerušení dopravy, únik nebezpečných látek
Únik nebezpečné látky	Oběti na životech, raněné osoby, požár a výbuch, přerušení dodávek, evakuace
Povodeň	Oběti na životech, kontaminace pitné vody, ohrožení zdraví obyvatel, škody na majetku
Výbuch	Oběti na životech, raněné osoby, požár, únik toxických látek, přerušení dopravy, přerušení veřejných služeb, panika

¹⁸ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 125-127. ISBN 978-80-86723-97-6.

¹⁹ ASOCIACE ZÁCHRANNÝ KRUH. *Jaké jsou dopady mimořádných událostí?* Záchranný kruh [online]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne-udalosti/obecne-informace/jake-jsou-dopady-mimoradnych-udalosti.html>.

Definice krizové situace

Krizová situace (dále jen KS) představuje dle zákona o krizovém řízení mimořádnou událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při kterém nestačí běžná opatření prováděná bezpečnostními složkami. Pro zvládnutí takové situace je nutno využít nadstandartní prostředky ke zvládnutí situace a je nutné aplikovat právní opatření, čímž se rozumí vyhlášení krizového stavu.²¹²²

Rozdíl mezi mimořádnou událostí a krizovou situací spočívá v tom, že mimořádnou událost můžeme odvrátit běžnou činností integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), a za využití speciálních zákonů jako je např. zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění nebo zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, v platném znění a spoustu dalších. Pokud nelze mimořádnou událost odvrátit těmito prostředky a je nutno využít mimořádných pravomocí spojených s vyhlášením krizového stavu, vzniká nám krizová situace.^{23 24 25}

Krizové stavy

Krizový stav je stav vyhlášený příslušným orgánem veřejné moci v případě hrozby nebo vzniku krizové situace. Při vyhlášení konkrétního krizového stavu rozhoduje charakteristika události, rozsah postižení a velikost zasaženého území. V České republice máme čtyři krizové stavy: stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Tyto stavy dělíme na nevojenské (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu)

²⁰ ASOCIACE ZÁCHRANNÝ KRUH. *Jaké jsou dopady mimořádných událostí? Záchranný kruh* [online]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne-udalosti/obecne-informace/jake-jsou-dopady-mimoradnych-udalosti.html>.

²¹ ČESKO. *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49557/1/2>.

²² PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, s. 103. ISBN 978-80-86723-97-6.

²³ HOLEC, Tomáš. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021, s. 14. ISBN 978-80-7616-100-9.

²⁴ ČESKO. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/51514/1/2>.

²⁵ ČESKO. *Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/84607/1/2>.

a vojenské (stav ohrožení státu, válečný stav). Klíčovým pilířem pro jejich vyhlášení je ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.^{26 27}

V tabulce níže jsou uvedeny konkrétní informace o vyhlášení krizových stavů – kdo je vyhláší, z jakého důvodu, na jakém území a s jakou dobou trvání.

Tab. 2: Přehled krizových stavů v ČR

Název	Zákon	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Stav nebezpečí	Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení	Hejtman kraje, primátor hl. m. Prahy	Ohrožení života, zdraví, majetku, živ. prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, IZS nebo subjektu kritické infrastruktury	Celý kraj nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů, prodloužení pouze se souhlasem vlády
Nouzový stav	ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR	Vláda (předseda vlády)	V případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	Celý stát nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení pouze po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny
Stav ohrožení státu	ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	Celý stát nebo jeho část	Bez omezení

²⁶ VILÁŠEK, Josef a Jan FUS. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, 2023, s. 117-120. ISBN 978-80-246-5514-4.

²⁷ ČESKO. Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/46612/1/2>.

Válečný stav	ÚZ č. 1/1993 Sb., Ústava ČR; ÚZ č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR	Parlament	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	Celý stát	Bez omezení
--------------	---	-----------	--	-----------	-------------

Zdroj: vlastní zpracování na základě dostupných dat z: <https://krizoverizeni.plzensky-kraj.cz/clanek/krizove-stavy>

Dopady krizových stavů

Ke zmínění dopadů krizových stavů si autorka zvolila dva „čerstvé” příklady. První je pandemie COVID-19, která se odehrála v letech 2020 až 2022. Jeden z dopadů, které pandemie způsobila byl ekonomický propad. Ekonomika čelila vnitřnímu šoku v podobě uzavření provozoven a přerušování výroby a vnějšímu šoku způsobenému kolapsem mezinárodních logistických a dodavatelských řetězců. Kvůli těmto mimořádným okolnostem došlo k deficitu veřejných financí přibližně kolem 240 miliard Kč.²⁸ Další dopad poznamenalo zdravotnictví. Data ukazují nárůst duševních poruch z 20 % na 30 % a trojnásobné zvýšení rizika sebevražd a depresí. Linka bezpečí v období covidu zaznamenala o 30 % nárůst hovorů týkajících se domácího násilí a osobních problémů. Negativní dopad to mělo i na děti, podle České školní inspekce se zhruba 10 tisíc dětí nezapojilo v distanční výuce.²⁹ Druhým „čerstvým” příkladem je válka na Ukrajině. Jeden z dopadů, kterým Česká republika čelí je uprchlická vlna. Do České republiky dorazilo přes půl milionu lidí, přičemž jich v ČR nadále setrvává kolem 350 tisíc.³⁰ Zároveň byla obava o energetickou závislost na ruském plynu, ale dle dostupných článků se Česká republika dokázala rychle od ruského plynu odstříhnout a najít náhradu jinde. Z původních 97 % závislost klesla na 4 %. Ruský plyn byl nahrazen dovozen plynem z Norska a zkapalněným plynem ze zámoří.³¹

²⁸ NÁRODNÍ ROZPOČTOVÁ RADA. *Informační studie: Fiskální náklady pandemie COVID-19 v České republice*. Praha: Národní rozpočtová rada, 2022. [online] [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.rozpocetovarada.cz/publikace/informacni-studie-fiskalni-naklady-pandemie-covid-19-v-ceske-republice/>.

²⁹ ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Dopady krize způsobené koronavirem SARS-CoV-2 a duševního zdraví populace ČR*. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. [online] [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2020/01/Dopady-krize-zp%C5%AFsoben%C3%A9-koronavirem-SARS-CoV-2-a-du%C5%A1evn%C3%ADho-zdrav%C3%AD-populace-%C4%8CR.pdf>.

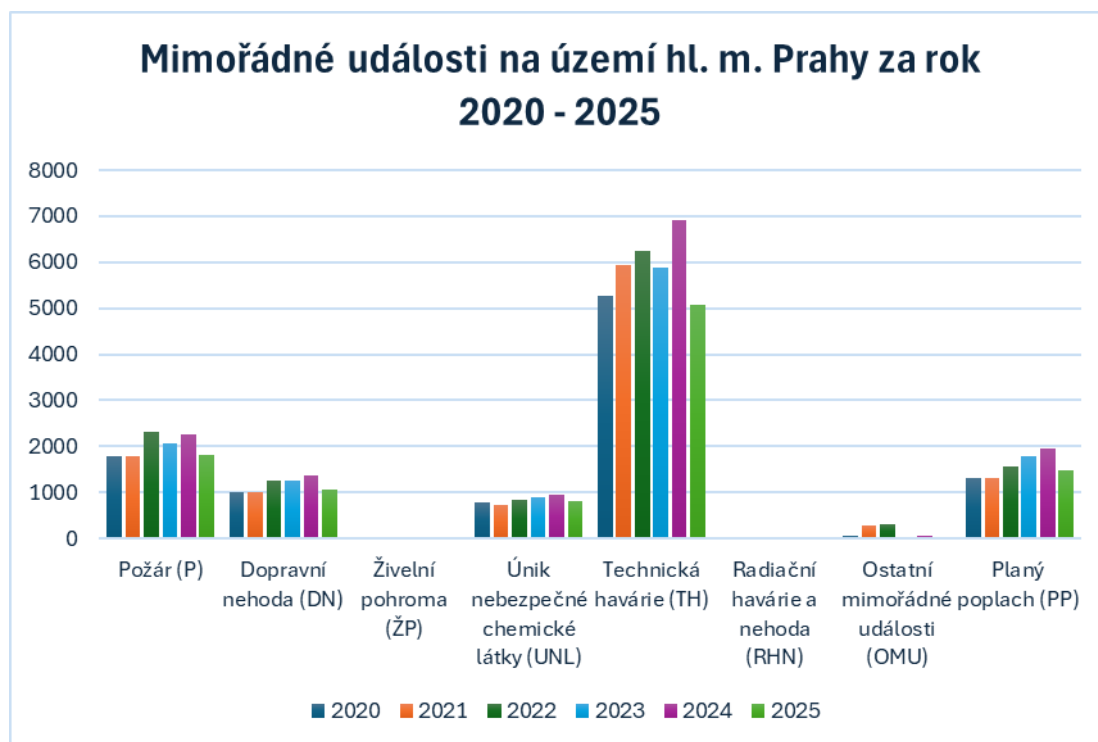
³⁰ STEM. Na české veřejnosti se projevuje únava z válečného konfliktu na Ukrajině, neposilují však protiukrajinské ani protiuprchlické tendence. STEM [online], 14. 06. 2023 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://www.stem.cz/na-ceske-verejnosti-se-projevuje-unava-z-valecneho-konfliktu-na-ukrajine-neposiluji-vsak-protiukrajinske-ani-protiuprchlicke-tendence/>.

³¹ ČESKÁ TELEVIZE. Česko loni snížilo závislost na ruském plynu na čtyři procenta. ČT24 [online]. 01. 02. 2024 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/cesko-loni-snizilo-zavislost-na-ruskem-plynu-na-ctyri-procenta-10477>.

3.1 Statistiky mimořádných událostí na území hlavního města Prahy

Praha jako hlavní město České republiky je z hlediska výskytu mimořádných událostí specifickým územím, zejména vlivem vysoké hustoty obyvatelstva (přibližně 1 370 000 obyvatel), rozsáhlé infrastruktury, intenzitou dopravy a cestovního ruchu. Na území o rozloze 496 km² dochází každodenně k několika mimořádným událostem, které vyžadují koordinovaný zásah složek integrovaného záchranného systému.³² V následující části se autorka zaměřuje na výskyt mimořádných událostí na území hl. m. Prahy za období let 2020 až 2025.

Graf 1 znázorňuje poměr jednotlivých typů mimořádných událostí na území hl. m. Prahy v časovém horizontu let 2020-2025. Cílem je identifikovat nejčastější kategorie událostí a sledovat jejich postupný vývoj. Klíčovým podkladem pro srovnání slouží statistická data Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, jejichž komparace umožňuje vyhodnotit nejčastější typy zásahů a analyzovat, zda v tomto časovém období dochází k nárůstu či poklesu mimořádných událostí.

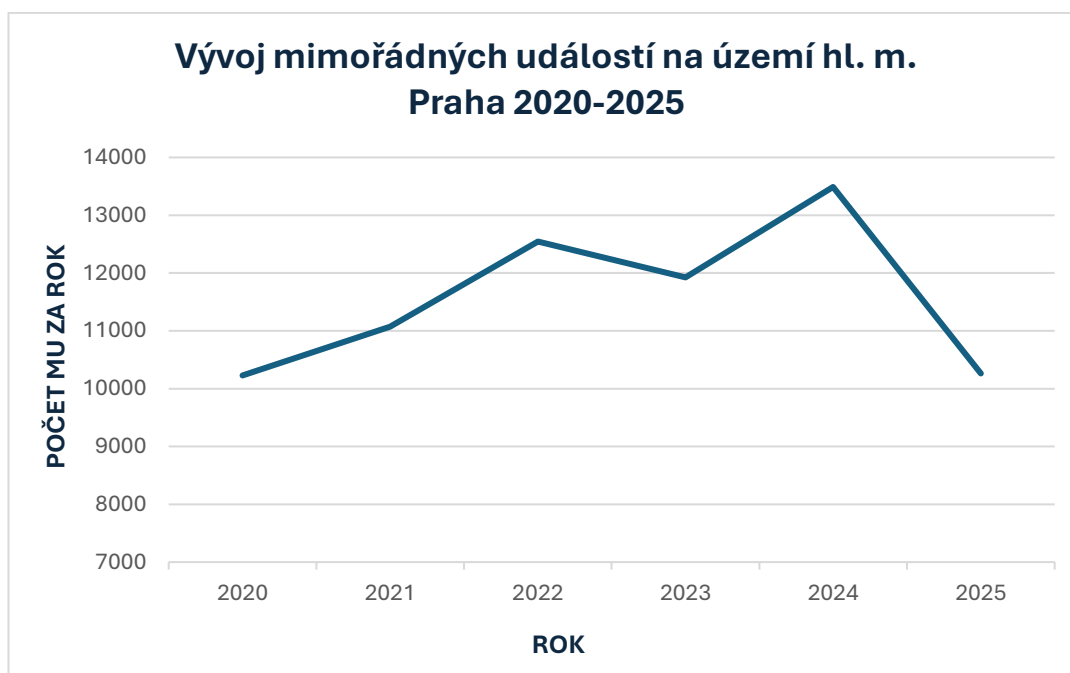

Graf 1: Vývoj mimořádných událostí v hl. m. Praze za rok 2020-2025

Zdroj: Vlastní zpracování na základě statistických dat HZS hl. m. Prahy (2020-2025)

³² PRAHA. Magistrát hlavního města Prahy. *Základní informace*. Praha.eu. [online]. Aktualizováno 19. 2. 2024 [cit. 2025-12-17]. Dostupné z: https://praha.eu/zakladni_informace.

Ze zjištěných informací je patrné, že nejčastějším typem mimořádných událostí jsou v hl. m. Praze dlouhodobě technické havárie, které tvoří více než 50 % všech zásahů. Pod tímto pojmem si lze představit technickou pomoc jako je například záchrana osob z výtahů, likvidace překážek (spadlé stromy na komunikaci a jiné) nebo otevírání uzavřených prostor. V komparaci s technickými haváriemi jsou druhým nejčastějším typem událostí požáry, které mají relativně stabilní hranici, zatímco živelní pohromy se vyskytovaly pouze v minimální míře. Významným zjištěním je postupný nárůst počtu planých poplachů. Údaje za rok 2025 jsou v analýze zahrnuty pouze za první tři čtvrtletí.³³

Graf 2: Vývoj mimořádných událostí na území hl. m. Prahy v letech 2020-2025

Zdroj: Vlastní zpracování na základě statistických dat HZS hl. m. Prahy (2020-2025)

Na základě analýzy dat Grafu 2 vyplývá, že v období let 2020-2024 došlo k výraznému nárůstu celkového počtu mimořádných událostí o téměř 32 %. Údaje za rok 2025 nejsou prozatím zcela úplné, protože dostupná statistika zahrnuje pouze data za první tři čtvrtletí. Z těchto zjištění vyplývá nutnost posílení nejen kapacit integrovaného záchranného systému, ale i individuální připravenosti obyvatel. Vzhledem ke zjištění, že dominantní podíl mimořádných událostí v Praze tvoří technické havárie, je

³³ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. *Statistické ročenky a přehledy činnosti za roky 2020-2025* [online]. Praha: HZS hl. m. Prahy, 2025 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/hzs-hlavniho-mesta-prahy-menu-informacni-servis-statistika.aspx>.

schopnost domácností fungovat samostatně (zejména v prvních 72 hodinách) zásadním faktorem pro efektivním zvládnutí krizových situací.³⁴

Krizové stavy vyhlášené na území hl. m. Prahy za posledních 20 let

V tabulce níže jsou přehledně vypsány vyhlášené krizové stavy na území hl. m. Prahy za posledních 20 let. Z dostupných dat lze vypozařovat charakter hrozeb, kterým Praha řelila. V prvním období 2002-2013 dominovaly environmentální hrozby způsobené přírodou, zatímco za posledních 5 let došlo k vyhlášení krizového stavu z důvodu celosvětové pandemie COVID-19 a mezinárodní bezpečnostní situace vyvolané konfliktem na Ukrajině.

Tab. 3: Vyhlášené krizové stavy za posledních 20 let na území hl. m. Prahy

Rok	Krizový stav	Důvod vyhlášení
2002	Nouzový stav	Povodně
2013	Stav nebezpečí, následně vyhlášen nouzový stav	Povodně
2020	Nouzový stav	Koronavirus SARS-CoV-2
2021	Nouzový stav	Koronavirus SARS-CoV-2
2022	Nouzový stav	Migrační vlna z Ukrajiny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dostupných dat HZS ČR³⁵

³⁴ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. *Statistické ročenky a přehledy činnosti* za roky 2020-2025 [online]. Praha: HZS hl. m. Prahy, 2025 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/hzs-hlavniho-mesta-prahy-menu-informacni-servis-statistika.aspx>.

³⁵ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. Krizové stavy. Hasičský záchranný sbor České republiky. [online]. Praha, 2026 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.

4 Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

Tato kapitola vymezuje teoretický rámec krizového řízení v České republice. Pozornost je věnována jednotlivým fázím krizového cyklu od prevence a připravenosti až po odezvu a následnou obnovu. Zmíněné jsou také orgány krizového řízení na území hlavního města Prahy a základní legislativa týkající se této problematiky.

Teoretický rámec a fáze krizového řízení

Krizové řízení lze definovat jako souhrn řídicích a organizačních činností, prostřednictvím kterých orgány krizového řízení analyzují bezpečnostní hrozby, eliminují jejich rizika a plánují opatření k zajištění bezpečnosti státu a obyvatel.³⁶ Krizové řízení je zaměřené zejména na ochranu člověka, společnosti a životního prostředí. Protíná se všemi úrovněmi státní správy, dotýká se činnosti soukromých subjektů i jednotlivých občanů. Klíčovým prvkem celého krizového řízení je analýza rizik, plánování preventivních opatření k minimalizaci dopadů mimořádných událostí a zajištění připravenosti pro efektivní odezvu a obnovu celého systému.³⁷

Hlavní myšlenka řízení krizí je založena na vzájemně provázaném systému čtyř fází, které společně snižují dopady mimořádných událostí, předcházejí krizím a posilují celkovou odolnost. Každá fáze slouží k jinému účelu a zajišťuje, aby společnost přecházela od prevence po obnovu strategickým a koordinovaným způsobem. Čtyři fáze rozlišujeme následovně:

1. Prevence – zaměřuje se na snížení pravděpodobnosti vzniku krize nebo alespoň na zmírnění jejích dopadů. Řeší potenciální zranitelnost ještě dříve, než situace přeroste v krizi. Společnost a jednotlivé subjekty identifikují a minimalizují hrozby prostřednictvím analýzy rizik a preventivních opatření.
2. Připravenost – klade důraz na schopnost čelit krizím prostřednictvím podrobného plánování, výcviku složek integrovaného záchranného systému a vzdělávání obyvatelstva. Jejím cílem je zajistit, aby v případě vzniku mimořádné události společnost znala svou roli a dokázala včas a správně jednat. Tato fáze zahrnuje také provádění

³⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování státu* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>.

³⁷ PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Krizové řízení: podkladový materiál a skripta pro seminář*. Brno: Regionservis, 2004, s. 1. ISBN 80-239-3563-1.

cvičení a simulací za účelem otestování připravenosti. Kvalitní příprava je nezbytným předpokladem pro rychlou a koordinovanou odezvu.

3. Odezva – představuje řízení a řešení krize v průběhu jejího vývoje. Jde o situaci, kdy mimořádná událost nastane a společnost musí efektivně jednat a aktivovat své plány. Tato fáze vyžaduje rychlou reakci, jasné vedení a kvalitní komunikaci, aby se v maximální míře minimalizovaly dezinformace a zmatek obyvatelstva.

4. Obnova – zaměřuje se na zotavení z následků krize, návrat k normálnímu stavu a poučení se z krize. Úspěšný proces obnovy by měl vést nejen k obnově zasažených oblastí, ale i k posílení připravenosti na budoucí výzvy.

Společně tyto čtyři fáze tvoří nepřetržitý cyklus, který zajišťuje, že společnost zůstane odolná, schopná efektivně reagovat a bude lépe připravená na budoucí hrozby.³⁸

4.1 Krizové řízení na území hlavního města Prahy

Hlavní město Praha má specifické postavení. Řídí se zvláštním zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, který upravuje její statut jakožto obce a kraje zároveň.³⁹ Krizové řízení je proces zaměřený na prevenci a připravenost. Orgány krizového řízení mají na starost činnosti zaměřené na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, přípravu krizových scénářů a následnou koordinaci nezbytných opatření pro zvládnutí mimořádných událostí. Orgány krizového řízení v hl. m. Praze jsou následující:

- Primátor hl. m. Prahy, Krizový štáb hl. m. Prahy, Bezpečnostní rada hl. m. Prahy
- Magistrát hl. m. Prahy – odbor bezpečnosti
- Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy
- Policie ČR – Krajské ředitelství hl. m. Prahy
- Starostové městských částí hl. m. Prahy
- Úřady městských částí hl. m. Prahy, krizové štáby a bezpečnostní rady městských částí

³⁸ EUROMATECH. *Four Phases of Crisis Management Framework Explained* [online]. Dubai: EuroMaTech, n.d. [cit. 2025-12-29]. Dostupné z: <https://www.euromatech.com/articles/four-phases-of-crisis-management-framework/>.

³⁹ ČESKO. *Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49301/1/2/zakon-c-131-2000-sb-o-hlavnim-meste-praze?vtextu=Z%C3%A1kon%20o%20hl.%20m.%20Praze#lema0>.

Hlavním pracovištěm pro krizové řízení v Praze je odbor bezpečnosti Magistrátu, který tuto roli zaujímá podle ustanovení § 14a odst. 2 krizového zákona.⁴⁰

Primátor hl. m. Prahy odpovídá za připravenost Prahy na krizové situace. Koordinuje činnost orgánů kraje, správních úřadů, fyzických i právnických osob a zajišťuje připravenost hlavního města pro efektivní řešení krizových situací. V rámci své kompetence primátor zřizuje dva klíčové orgány – bezpečnostní radu hl. m. Prahy, jakožto poradní orgán pro přípravu na krizové situace a krizový štáb hl. m. Prahy pro řešení krizových situací. Administrativní a organizační agendu bezpečnostní rady a krizového štábu Prahy má v gesci odbor bezpečnosti Magistrátu. Součástí tohoto odboru je i operační středisko krizového štábu hl. m. Prahy, které pracuje v nepřetržitém režimu.⁴¹

4.2 Legislativní rámec krizového řízení a ochrany obyvatelstva

Jedny z nejdůležitějších právních předpisů jsou zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, která vymezuje fungování státu⁴² a zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, která vymezuje základní práva a svobody, jenž mohou být omezeny pouze zákonem a jen v nezbytně nutné míře.⁴³

Následuje ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Z tohoto zákona vyplývá, že ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot patří mezi základní povinnosti státu. Zákon dále stanoví, je-li bezprostředně ohrožen a ve značném rozsahu vnitřní pořádek, bezpečnost, životní prostředí a zmíněné životy a majetek, může být podle situace vyhlášen nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.⁴⁴

Následuje zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Tento zákon definuje působnost a pravomoc státních orgánů i orgánů

⁴⁰ HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. MAGISTRÁT HL. M. PRAHY. *Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.* [online]. Praha: Magistrát hlavního města Prahy. [cit. 2026-03-08] Dostupné z: https://eud.praha.eu/pub/deska/6000004/4/6000003%23MHMPAW00A020%23MHMP0BYOFRMX%230/6000003%23MHMPAW00A020%23MHMP0BYOFRMX/MHMP_1241887_2025.pdf?

⁴¹ HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Krizové řízení hl. m. Prahy.* Bezpečnostní portál hl. m. Prahy [online]. Aktualizováno 15. 01. 2024 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/krizove-řízení-hl-m-prahy>.

⁴² ČESKO. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/40450/1/2>.

⁴³ ČESKO. Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/40453/1/2>.

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 1-2. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/46612/1/2>.

samosprávy. Zároveň stanovuje práva a povinnosti právnických i fyzických osob v rámci příprav na krizové situace a jejich řešení.⁴⁵

Navazujícím právním předpisem je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Zákon definuje jednotlivé složky IZS a jejich působnost. Dále upravuje kompetence státních orgánů a orgánů samosprávných celků. Současně zákon vymezuje práva a povinnosti právnických i fyzických osob při záchranných pracích a likvidačních pracích nebo při ochraně obyvatelstva.⁴⁶

Následuje zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, který upravuje proces přípravy a přijímání nezbytných opatření v krizových situacích. Dále vymezuje kompetence vlády, České národní banky a správních úřadů. Zároveň stanoví i povinnosti fyzických i právnických osob při zajišťování těchto opatření.⁴⁷

Na to celé navazují prováděcí předpisy. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Vyhláška spadá do oblasti havarijní připravenosti a zahrnuje také IZS a požární ochranu. Ve vyhlášce jsou zmíněny činnosti varování a informování obyvatelstva, evakuace, ukrytí a nouzové přežití.⁴⁸ A nařízení vlády č. 462/2000 Sb., které je klíčovým prováděcím předpisem ke krizovému zákonu. To slouží k detailnějšímu zpracování úkolů a postupů v oblasti krizové připravenosti.⁴⁹

⁴⁵ČESKO. *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49557/1/2/zakon-c-240-2000-sb-o-krizovem-rizeni-a-o-zmene-nekterych-zakonu-krizovy-zakon?vtextu=#lema0>.

⁴⁶ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49556/1/2>.

⁴⁷ FIALA Miloš, Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva.* Praha: Karolinum, 2010, s. 69. ISBN 978-80-246-1856-2.

⁴⁸ ČESKO. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/53776/1/2>.

⁴⁹ ČESKO. *Nařízení vlády 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49969/1/2>.

Tab. 4: Další právní předpisy

Další důležité právní předpisy	Popis
Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně	Tento zákon stanovuje povinnosti k vytvoření podmínek pro účinnou ochranu života, zdraví občanů a majetku před požáry. ⁵⁰
Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR	Zákon definuje postavení, úkoly a organizaci Hasičského záchranného sboru. ⁵¹
Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR	Zákon definuje postavení a úkoly Policie ČR jako ozbrojeného bezpečnostního sboru. ⁵²
Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě	Zákon definuje podmínky poskytování přednemocniční neodkladné péče. ⁵³

Zdroj: vlastní zpracování na základě zákonů

⁵⁰ ČESKO. *Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/36808/1/2>.

⁵¹ ČESKO. *Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/85141/1/2>.

⁵² ČESKO. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/67272/1/2>.

⁵³ ČESKO. *Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/75502/1/2>.

5 Přípravenost obyvatel a domácností

Přípravenost obyvatel a domácností je klíčovým předpokladem pro zvládnání krizových situací, kdy není dostupná okamžitá pomoc státu. Kapitola se zaměřuje na faktory ovlivňující míru připravenosti, a jaký dopad mohou mít specifické hrozby, jako jsou blackout či přerušení dodávek pitné vody. Tyto dvě konkrétní hrozby byly zvoleny záměrně, protože v obou případech představuje příprava domácností klíčový faktor pro jejich zvládnutí.

5.1 Základy připravenosti

Přípravenost obyvatelstva hraje v současné době velkou roli, a to především kvůli rostoucí hustotě obyvatelstva a zvyšujícím se rizikům. Je zásadní, aby občané dokázali na mimořádné události reagovat, měli o nich dostatečné povědomí a dokázali připravit své domácnosti v případě, že by se museli v prvních hodinách krize spoléhat pouze na sebe.⁵⁴ V prvních hodinách nebo dnech může být pomoc státu nedostupná a v těchto kritických momentech připadá hlavní role připravenosti občanů a domácností. Cílem přípravy není shromažďování nadměrných zásob potravin a vody, ale mít povědomí o tom, že stát v prvních hodinách bude mít jiné priority.⁵⁵

Faktory ovlivňující míru připravenosti

Současný stav připravenosti domácností na mimořádné události je neuspokojivý. Například výsledky čínské studie naznačují, že značná část rodin vykazuje nízkou úroveň připravenosti v důsledku několika klíčových faktorů. Mezi nejvýznamnější patří úroveň dosaženého vzdělání, měsíční příjem domácnosti a region, ve kterém rodina žije. Kromě těchto faktorů hrají důležitou roli také předchozí zkušenosti s mimořádnými událostmi. Studie také upozorňuje na technické aspekty připravenosti, jako je způsob skladování, doba trvanlivosti a míra reálného využití nouzových zásob.⁵⁶ Mimořádné události představují pro jedince náročnou stresovou situaci doprovázenou silnými emocemi, jako

⁵⁴ KUBÁS Jozef, Katarína BUGÁNOVÁ, Mária POLORECKÁ, Katarína PETRLOVÁ a Adéla STOLÍNOVÁ. *Citizens' Preparedness to Deal with Emergencies as an Important Component of Civil Protection*. International Journal of Environmental Research and Public Health. [online]. 2022, 19, 830. [cit. 2026-01-10]. Dostupné z: <https://www.mdpi.com/1660-4601/19/2/830>.

⁵⁵ CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018, s. 26, 77. ISBN 978-80-7363-914-3.

⁵⁶ XIANGJU Yin, Yu YONGLI, Yifan KANG a kol. *A cross – sectional study on household disaster preparedness in China and analysis of its influencing factors*. BMC Public Health [online]. 2025, 25, 2118. [cit. 2026-01-17]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-025-23281-3>.

je pocit tlaku, napětí a psychického vyčerpání.⁵⁷ Dalším významným faktorem, který ovlivňuje míru této připravenosti a schopnost jednat je věk. Krize mají na děti i dospělé dlouhodobý psychologický dopad, který se projevuje symptomy jako jsou stres, úzkost nebo porucha příjmu potravy. Předcházet těmto negativním následkům lze komunikací a snahou navrátit pocit bezpečí.⁵⁸

5.2 Jaké krize nás mohou potkat?

Bezpečnostní hrozby v České republice jsou různorodé – od terorismu, přírodních katastrof až po narušení ekonomického trhu. Dle usnesení vlády č. 369 z roku 2016 byla schválena analýza hrozeb pro ČR, která definuje 22 typů nebezpečí s nepřijatelným rizikem, u kterých lze očekávat vyhlášení krizového stavu. Právě v takových situacích nastává moment, kdy se domácnosti musí spolehnout na vlastní připravenost a schopnost jednat.^{59 60}

Tab. 5: Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem v ČR

Kategorie nebezpečí	Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem
Naturogenní	Extrémní dlouhodobé sucho, výskyt extrémně vysoké teploty, přívalová povodeň, vydatné srážky, extrémní vítr, povodeň, epidemie, epifytie, epizootie
Antropogenní	Narušení dodávek potravin, pitné vody, ropy, plynu a elektrické energie velkého rozsahu, narušení funkčnosti významných systému el. komunikací, narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury, zvláštní povodeň, únik nebezpečné chem. látky, radiační havárie, migrační vlny velkého rozsahu, narušování zákonnosti velkého rozsahu, narušení

⁵⁷ EVANGELU, Jaroslava Ester. *Krizová komunikace: efektivní zvládnání krizových a zátěžových situací*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2013, s. 10, 23. ISBN 978-80-7418-175-7.

⁵⁸ CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018, s. 29. ISBN 978-80-7363-914-3.

⁵⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Usnesení vlády České republiky č. 369*. Analýza hrozeb pro Českou republiku. Vláda ČR, 2016 [online]. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/uv-369-analyza-hrozeb-pdf.aspx>.

⁶⁰ PŘICHYSTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019, s. 11-12. ISBN 978-80-907399-5-6.

	finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu
--	---

Zdroj: Vlastní zpracování na základě HOLEC, Tomáš. Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021, s. 15. ISBN 978-80-7616-100-9.

V rámci České republiky lze identifikovat tři scénáře rozsáhlých a náhlých krizových situací: blackout, pandemie a sociální nepokoje. Kromě těchto hrozeb se stále častěji vyskytují povodně, extrémní vítr či dlouhotrvající sucha a vlny veder. Prevence pro případ selhání kritické infrastruktury spočívá v rodinném krizovém plánu – vědět, kde se rodina sejde, zajištění nezbytných zásob potravin a pitné vody, hotovost v menších bankovkách, základní technické vybavení a další.⁶¹ Autorka práce si níže zvolila mimořádné události blackout a narušení dodávek pitné vody. Tyto dva scénáře mají přímou vazbu na připravenost domácností zejména v prvních 72 hodinách od jejich vzniku.

5.3 Blackout

Blackout představuje v současné době riziko, kterému je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Vzhledem k vysoké míře propojenosti jednotlivých systémů lidské společnosti může výpadek dodávek elektrické energie vést ke kolapsu dalších klíčových oblastí.⁶² Blackout lze charakterizovat jako rozsáhlý výpadek dodávek elektrické energie postihující rozsáhlé území po dobu několika hodin až dnů, jenž ovlivní velké množství obyvatel. Ne každý výpadek elektrické energie musí znamenat blackout. V některých případech jde o plánovanou odstávku z důvodu údržby. V případě neplánovaného výpadku je nezbytné zjistit, zda se jedná o lokální výpadek nebo ne. Mezi hlavní ukazatele lokálního výpadku patří funkční veřejné osvětlení v okolí, nepřerušené vysílání místních rozhlasových stanic a fungování veřejné hromadné dopravy.⁶³

⁶¹ CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018, s. 30. ISBN 978-80-7363-914-3.

⁶² CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018, s. 78. ISBN 978-80-7363-914-3.

⁶³ PŘICHYSTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019, s. 56, 58. ISBN 978-80-907399-5-6.

Dopady na kritickou infrastrukturu

Dodávky elektrické energie jsou klíčové pro fungování společnosti. V první fázi výpadku přestane okamžitě fungovat městská hromadná doprava, semaforey, platební terminály, nemocnice nebo například čerpací stanice. V pozdějších hodinách dojde k přerušení dodávky vody, tepla a plynu. Neobejde se to ani bez výpadku mobilních sítí a internetu.⁶⁴ Výpadek postihne i obchody, kdy všechny chlazené nebo mražené výrobky se začnou kazit – na tento stav navazuje problém rabování.⁶⁵

Příčiny vzniku blackoutu

Existuje několik možných příčin blackoutu. Mezi nejvýznamnější přírodní vlivy patří zejména silný vítr, dlouhotrvající sněžení nebo námraza, které mohou způsobit mechanické poškození elektrického vedení. Taková událost způsobí tzv. dominový efekt, kdy jedna příčina vyvolá několik dalších. Další hrozbu představuje náhlý nárůst produkce elektřiny, jde například o transport energie v Německu, jenž vede přes přenosovou soustavu ČR. K technickým příčinám se řadí poruchy na infrastruktuře, zejména požáry transformátorů. V neposlední řadě je významným rizikovým faktorem člověk. Může jít o chybné vyhodnocení dat dispečera provozu České elektroenergetické přenosové soustavy (dále jen ČEPS), jenž poskytuje služby na území ČR nebo teroristický či kybernetický útok.⁶⁶ K poruchám energetických soustav dochází v celosvětovém měřítku neustále. Z hlediska krizového řízení je důležité pochopit, jakým způsobem lze zvýšit odolnost kritické infrastruktury vůči těmto incidentům. Cílem je minimalizovat riziko dlouhodobého výpadku, který by mohl ovlivnit miliony obyvatel a způsobit škody velkého rozsahu.⁶⁷

Co dělat a nedělat v případě blackoutu?

Doporučené způsoby chování:

Nejdůležitější je při blackoutu odpojit všechna elektrická zařízení od sítě. Tento krok brání opětovnému přetížení sítě v době obnovy dodávek. Jestliže funguje dodávka

⁶⁴ Hlavní město Praha. *Blackout*. Portál bezpečnosti hlavního města Prahy [online]. [cit. 2025-01-22]. Dostupné z: <https://praha.eu/web/mhmp-bezpecnost/blackout>.

⁶⁵ PŘICHYSTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019, s. 53. ISBN 978-80-907399-5-6.

⁶⁶ PŘICHYSTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019, s. 56-57. ISBN 978-80-907399-5-6.

⁶⁷ CASTI, John. *Události X: Možné scénáře kolapsu dnešního složitého světa*. Praha: Management Press, 2012, s. 208. ISBN 978-80-7261-205-5.

pitné vody, je nutné s ní šetřit. Obyvatelé by měli sledovat aktuální dění např. použít rádio na baterky. V rámci zásobování potravin by měla domácnost spoléhat na vlastní připravené zásoby, neboť obchody budou paralyzovány nefunkčností platebních terminálů a pokladen. K nouzovému osvětlení lze využít svítilny, svíčky jen v krajním případě. V dopravě je nezbytné šetřit pohonnými hmotami a dbát zvýšené pozornosti na silnicích.

Nedoporučené chování:

Obyvatelé by neměli nadměrně zatěžovat linky tísňového volání, neboť tyto linky neslouží k poskytování informací. Z bezpečnostního hlediska není vhodné používat svíčky jako hlavní zdroj světla kvůli riziku vzniku požáru. Doporučuje se neotevírat zbytečně lednici a mrazák, aby potraviny zůstaly déle čerstvé. Mělo by se minimalizovat cestování, aby se předešlo vzniku dopravních zácp a nehod v důsledku nefunkčnosti signalizačních zařízení. Na závěr je nutné se vyvarovat činností se zvýšeným rizikem úrazu. Činnost integrovaného záchranného systému bude v době blackoutu značně vytížena, což může vést k prodloužení dojezdových časů.⁶⁸

Cvičení případové studie Blackout 2014

V únoru 2014 proběhlo cvičení zaměřené na simulaci rozsáhlého výpadku elektrické energie na území hlavního města Prahy. Hlavním cílem bylo ověřit součinnost orgánů krizového řízení, složek IZS a klíčových dodavatelů služeb. Výsledky cvičení potvrdily, že rozsáhlý dlouhodobý výpadek el. energie představuje závažnou krizovou situaci, která má dopad na fungování kritické infrastruktury i život obyvatelstva. Z vyhodnocení cvičení vyplývá že:

- Kompletní obnovu dodávek elektrické energie lze očekávat přibližně 24 až 26 hodin po obnovení přívodu z přenosové soustavy ČEPS
- Dispečink PREdistribuce, zajišťující dodávky na území hl. m. Prahy, potřebuje přibližně 60 minut na analýzu stavu sítě
- Obnova elektřiny nezaručuje automatické obnovení ostatních služeb. Bez dodávek pitné vody může zůstat až 600 tisíc obyvatel a bez tepla až 260 tisíc domácností, přičemž bez pomoci státu není Praha schopna zajistit zásobování pitnou vodou své obyvatele

⁶⁸ PŘÍCHYŠTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019, s. 64-66. ISBN 978-80-907399-5-6.

- Technické vybavení mobilních operátorů nemusí zaručovat nepřetržitou funkčnost tísňového volání z důvodu nedostatečných záložních zdrojů a zásob pohonných hmot
- Domácnosti by měly mít zásoby na prvních 72 hodin, protože stát dříve plošnou pomoc zorganizovat nestihne

Cvičení BLACKOUT 2014 vzbudilo zvýšený zájem veřejnosti, kdy přispělo ke zvýšení povědomí o možných dopadech dlouhodobého výpadku energie. Obyvatelé na tento problém nahlíží s mnohem větším respektem.⁶⁹

Blackout v České republice 2025

V červenci 2025 zasáhl Českou republiku rozsáhlý výpadek dodávek elektrické energie, který postihl hl. m. Prahu, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký kraj, ale i vzdálenější Šumperk a Jeseník. Vzhledem k závažnosti situace byl svolán Ústřední krizový štáb, jenž jako priority stanovil obnovu dodávek el. energie a zajištění bezpečnosti obyvatelstva. Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost a Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě vyloučila možný kybernetický či teroristický útok. Příčinou výpadku byl pád vodiče V411 propojujícího dva hlavní rozvody. Několik objektů muselo nahodit záložní zdroje například nemocnice, třetina věznic a jiné. Výpadek proudu měl přímý dopad na běžný chod společnosti – došlo k zastavení hromadné dopravy, přerušení provozu obchodů a bankomatů a Hasičský záchranný sbor zaznamenal nárůst zásahů spojených s vyprošťováním uvízlých osob z výtahů.⁷⁰

Tab. 6: Přímé škody a náklady související s výpadkem elektrického proudu 2025

Položka	Náklady
Oprava vodiče V411	25 mil. Kč
Výjezdy Hasičského záchranného sboru (uvíznuté osoby ve výtahu, nehody)	15 mil. Kč

⁶⁹ MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. *Vyhodnocení cvičení Blackout 2014* [online]. Praha, 2014 [cit. 2026-01-24]. Dostupné z: <https://vypadekelektřiny.cz/vyhodnoceni-cviceni-blackout-2014/>.

⁷⁰ JANOUŠEK, Artur. *Obří výpadek elektřiny ochromil velkou část Česka. Energetici řekli příčinu.* iDNES.cz [online]. 4. července 2025. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/velky-vypadek-elektřiny-v-praze-bez-proudu-jsou-ctvrte-v-centru-i-na-okrajich.A250704_121102_domaci_jan.

Zásahy Policie ČR a městské policie	10 mil. Kč
Odstávky veřejné dopravy (tramvaje, metro v Praze)	40 mil. Kč
Technická podpora distribučních firem	20 mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat⁷¹

Blackout ve světě v roce 2025

Španělsko, Portugalsko:

V dubnu 2025 postihl pyrenejský poloostrov rozsáhlý výpadek energie. Příčinou bylo selhání propojovacího vedení mezi Francií a Španělskem. Obnovitelné zdroje energie – slunce a vítr v tu chvíli dodávaly 78 % elektřiny, jenže kvůli nízké setrvačnosti sítě došlo k nadměrnému přepětí. Blackout vyřadil veškerou dopravu a výrobní faktory.⁷²

Chile:

Celostátní výpadek postihl více než 98 % domácností Chile. Výpadek způsobilo odpojení přenosové soustavy v Norte Chico. Byl vyhlášen stav nouze a zákaz vycházení, aby se předešlo rabování a chaosu v dopravě. Kvůli výpadku zemřeli tři osoby závislé na přístrojích.^{73 74}

Irák:

Celostátní výpadek elektrického proudu v Iráku způsobily stálé vysoké vlny veder přesahující 50 °C, zvýšená poptávka spotřebitelů a zvýšené elektrické zatížení

⁷¹ CEFAS. *Blackout v ČR a miliardové škody: jaké byly důvody a jak předcházet dalším výpadkům elektřiny?* [online]. 11. července 2025 [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://cefas.cz/blackout-v-cr-a-miliardove-skody-jake-byly-duvody-a-jak-predchazet-dalsim-vypadkum-elektřiny/>.

⁷² ICS INVESTIGATION EXPERT PANEL. *Factual Report Grid Incident in Spain and Portugal on 28 April 2025*. Brussels: European Network of Transmission System Operators for Electricity, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: https://eepublicdownloads.blob.core.windows.net/public-cdn-container/clean-documents/Publications/2025/entso-e_incident_report_ES-PT_April_2025_06.pdf.

⁷³ IFRC. *Field Report: Chile – Power Outage – 25. 02. 2025*. Geneva: International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://go.ifrc.org/field-reports/17618>.

⁷⁴ U.S. EMBASSY SANTIAGO. *Alert: A nationwide power outage is affecting over 98% of Chile*. Santiago: U.S. Department of state, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://cl.usembassy.gov/a-nationwide-power-outage-is-affecting-over-98-of-chile/>.

v Babylonu a Karbale. Systém nevydržel nápor elektrického zatížení, což způsobilo pád celé sítě.⁷⁵

Kuba:

Kuba se potýká s častými výpadky elektřiny z důvodu chátrající elektrické sítě. Západní část Kubu včetně Havany zasáhl rozsáhlý blackout, který ochromil miliony obyvatel na několik hodin bez energie. Výpadek způsobila porucha zastaralé termoelektrárny.⁷⁶

5.4 Přerušení dodávek pitné vody

Nedostatek nebo úplné přerušení dodávek pitné vody omezuje běžné fungování obyvatelstva a kritické infrastruktury. Minimalizace těchto rizik je klíčovým úkolem veřejné správy daného státu.⁷⁷ Člověk potřebuje k životu čistou pitnou vodu, neboť bez vody umírá během několika dnů. Česká republika má v porovnání s mnoha jinými zeměmi příznivé hydrologické podmínky, ale nemusí tomu tak v budoucnu být. Důležitá je kvality dostupné vody, v případě její kontaminace se stává pro obyvatele nepoužitelnou.⁷⁸ Přerušení dodávek pitné vody může nastat v důsledku krizových situací jako jsou technické závady nebo havárie, kdy dodávka vody není dostupná několik hodin až dnů. Z doporučení projektu 72 hodin plyne, že je nezbytné mít doma zásobu balené vody a mít připravené uzavíratelné nádoby pro případ odběru vody z náhradních zdrojů jako jsou cisterny. Spotřeba dospělého člověka je minimálně 2 litry vody denně, s ohledem na základní hygienu a vaření může celková spotřeba vystoupat až na 10-15 litrů denně.⁷⁹ Při správném skladování se voda nikdy nezkaží, přesto se doporučuje zásoby obměňovat každých šest měsíců. Pravidelná výměna umožňuje domácnosti mít přehled o aktuálním množství dostupné vody. Balená voda má výhodu snadné přenosnosti. V případě využití alternativních zdrojů, jako jsou studny nebo řeka, je nutné

⁷⁵ RTL TODAY. *Iraq announces nationwide power outage amid record heat*. Luxembourg: RTL News, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://today.rtl.lu/news/science-and-environment/iraq-announces-nationwide-power-outage-amid-record-heat-2327958>.

⁷⁶ AL JAZEERA. *Western Cuba faces blackout as government seeks to update energy grid*. Doha: Al Jazeera Media Network, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2025/12/3/western-cuba-faces-blackout-as-government-seeks-to-update-energy-grid>.

⁷⁷ KROČOVÁ Šárka, Daniel MIKLÓS. *Krizová řízení vodárenských procesů v mezních situacích*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019, s. 75. ISBN 978-80-7385-228-3.

⁷⁸ CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018, s. 147. ISBN 978-80-7363-914-3.

⁷⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Voda*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/voda>.

ji před použitím filtrovat a dezinfikovat.⁸⁰ Dojde-li k současnému výpadku vody i elektřiny, je nezbytné omezit používání toalety, na mytí rukou využívat dezinfekci a k pití využívat pouze balenou vodu nebo vodu z přistavených cisteren.⁸¹

⁸⁰ COBB, Jim. *Prepper's long-term survival guide: food, shelter, security, off-the-grid power and more life-saving strategies for self-sufficient living*. US: Ulysses Press, 2023, s. 23-24, 27, 28. ISBN 978-1-64604-444-3.

⁸¹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Voda*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/voda>.

6 Projekt 72 hodin

Projekt 72 hodin představuje informační a preventivní nástroj zaměřený na přípravu obyvatelstva na zvládnání mimořádných událostí a krizových situací. Kapitola se nejprve zabývá základním vymezením projektu a jeho významem. Dále je pozornost věnována české příručce a jejímu obsahu. V závěru jsou představeny příručky vybraných zahraničních států a jejich přístup ke krizové připravenosti obyvatelstva.

Vymezení pojmu

Projekt 72 hodin vychází z toho, že první tři dny krizové situace jsou ty nejkritičtější. Právě v tomto období hrozí riziko výpadku energie, tepla, ale i dodávek vody. Hlavní myšlenkou projektu 72 hodin je soběstačnost obyvatel. Každý občan by měl být schopen zvládnout první tři dny ze zásob, co má doma a přečkat úvodní dny bez vnější pomoci záchranných složek.⁸²

Připravenost na mimořádné události je úlohou celé společnosti. Klíčovou roli hrají veřejné orgány, média, vzdělávací zařízení, místní komunity i samotní občané. Podle průzkumu Eurobarometru z roku 2024 se téměř polovina obyvatel Evropské unie (49 %) necítí být dostatečně informována o rizicích katastrof, které mohou nastat. Zároveň 65 % uvedlo, že ke zvýšení své připravenosti potřebuje více informací. Hlavním problémem jsou dezinformace, které narušují důvěru veřejnosti a mohou zvyšovat dopady krizí. Obdobně nedostatek dostupných informací oslabuje připravenost společnosti. Na tento problém reagovala Rada Evropské unie v roce 2025 vydáním pokynu k posílení odolnosti obyvatelstva. Státy by měly občanům poskytnout jasné návody a příručky, jak si vytvořit základní zásoby, jak postupovat při evakuaci a další nezbytné opatření.⁸³

6.1 Projekt 72 hodin v České republice

Příručka byla vytvořena na základě praktických zkušeností složek IZS ve spolupráci s řadou významných institucí. Autoři se při její tvorbě inspirovali finským a švédským modelem, který konzultovali s odborníky z těchto zemí. Náklady na realizaci projektu dosáhly částky 5,8 milionu korun. Publikace navazuje na starší materiály Ministerstva vnitra a HZS ČR, které se postupem času staly neaktuálními a hůře

⁸²ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. O projektu 72 hodin [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/o-projektu>.

⁸³COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. JOIN (2025) 130 – *European Preparedness Union Strategy* (ST 7558/2025 INIT) [online]. 2025. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7558-2025-INIT/en/pdf>.

dohledatelnými.⁸⁴ Hlavním impulzem vzniku projektu 72 hodin byly povodně v roce 2024, při kterých část obyvatel odmítla evakuaci nebo se vracela zpět do svých domovů. Na rozdíl od švédské příručky česká neobsahuje zmínku o válečném konfliktu, jelikož se autoři zaměřili na dopady, které mohou reálně nastat na území České republiky. Na podzim roku 2025 bylo rozesláno 5,2 milionu příruček do domácností – pozornost ji věnovalo 83 % lidí.⁸⁵

Obsah příručky

Příručka poskytuje informace o nouzových zásobách na 72 hodin. Nejdůležitější jsou: balená voda na pití – dospělý člověk si vystačí se dvěma litry vody denně, nádoby na vodu, zásoba trvanlivého jídla, lékárnička, rádio a svítilna na baterie, hotovost – mince a bankovky různých hodnot. Je dobré mít nabitou powerbanku a náhradní baterie, kopie důležitých dokumentů, plynový vařič a zápalky, hygienické potřeby, multifunkční nůž, pevnou lepicí pásku, plnou nádrž v autě a jiné.⁸⁶

Obr. 1: Nouzové zásoby na 72 hodin

Zdroj: <https://www.72h.gov.cz/cs/nouzove-zasoby>

⁸⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Ministerstvo vnitra a Hasičský záchranný sbor ČR představují projekt 72 hodin – praktická příručka pro zvládání krizových situací* [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-a-hasicky-zachranny-sbor-cr-predstavuji-projekt-72-hodin-prakticka-prirucka-pro-zvladani-krizovych-situaci.aspx>.

⁸⁵ VAŠÍČEK, Aleš. *Rozhovor: Příručka 72 hodin nastavila zrcadlo připravenosti Čechů na krizi. Co dál?* Lidovky.cz [online]. Aktualizace 29. 01. 2026 [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/magazin/72-hodin-prirucka-rozhovor-ministerstvo-vnitra.A260129_070958_In-magazin_lval?zdroj=cxrecs#cxrecs_s.

⁸⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin – Buď připraven.* [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.

Během krize může dojít k uzavření obchodů. Z tohoto důvodu by měla mít domácnost vytvořené nouzové zásoby alespoň na 72 hodin. Patří sem hlavně jídlo, které se nemusí tepelně upravovat a má dlouhou trvanlivost. Jde například o konzervy, sušené maso, oříšky, džemy, med, cereálie, trvanlivé mléko a jiné. Nemělo by se zapomínat na krmivo pro domácí mazlíčky a na osoby, které mají specifické potřeby např. dieta nebo malé děti.⁸⁷

Dalším z klíčových faktorů zvládnutí krizových situací je dostatek včasných, pravdivých a ověřených informací. Veřejnost by měla čerpat informace především ze zdrojů, které mají ze zákona povinnost informovat obyvatelstvo v době krizí – státní orgány, kraje, obce, složky IZS nebo veřejnoprávní média, jako je Český rozhlas a Česká televize. Z tohoto důvodu je nutné omezit telefonování na nezbytné případy, aby nedocházelo k přetěžování mobilní sítě.⁸⁸

V případě bezprostředního ohrožení obyvatel mohou příslušné orgány nařídít evakuaci. Informace o jejím vyhlášení se dozvíme prostřednictvím veřejnoprávních médií, obecního rozhlasu, elektronických sirén nebo přímo zprávou od záchranných složek. Po vyhlášení evakuace je nutné dodržet bezpečnostní opatření, zejména uhasit oheň v kamnech, vypnout elektrické spotřebiče, uzavřít přívod vody a plynu a zajistit okna i dveře.⁸⁹ S sebou si vezmeme evakuační zavazadlo – poslouží batoh, cestovní taška nebo kufr, který označíme svým jménem a adresou. Zavazadlo obsahuje zejména základní trvanlivé potraviny, balenou vodu, jídelní misku a příbor, osobní doklady, peníze, kopie důležitých dokumentů, přenosné rádio s náhradními bateriemi, hygienické potřeby, léky a lékárničku, svítilnu, náhradní oblečení, pevnou obuv, pláštěnku, spací pytel, kapesní nůž, šití a další drobnosti.⁹⁰

Příručka navíc zmiňuje vzájemnou pomoc mezi lidmi v okolí, která může mít zásadní vliv v krizových situacích a může přispět k záchraně jiných. Zvláštní pozornost je nutno věnovat dětem. Je důležité s nimi komunikovat o vzniklé situaci, umožnit jim

⁸⁷ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin – Bud' připraven*. [online]. [2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.

⁸⁸ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin – Bud' připraven*. [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.

⁸⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin – Bud' připraven*. [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.

⁹⁰ PÓLICIE ČR. *Evakuace a evakuační zavazadlo*. [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/evakuace-a-evakuacni-zavazadlo.aspx>.

vyjádřit své pocity a naslouchat jejich potřebám. Zároveň je nezbytné zachovat klid, protože děti vnímají nejistotu i emoce dospělých.⁹¹

72 HODIN

**Jak se připravit na krizové situace
a společně je zvládnout**

By scanning the QR code, you will be redirected to a page with links to download the handbook in English.

За допомогою QR-коду ви перейдете на сторінку з посиланням для завантаження посібника українською мовою.

 Informace pro neslyšící uživatele znakového jazyka jsou dostupné na www.72h.gov.cz.

Obr. 2: Příručka 72 hodin

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, HZS ČR, 72 hodin – Jak se připravit na krizové situace a společně je zvládnout, vlastní sken

⁹¹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. 72 hodin – *Bud' připraven.* [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.

Co si zabalit do evakuačního zavazadla?

Osobní věci

- Občanský průkaz, pas, kartička pojišťovny
- Kopie důležitých dokumentů
Rodný list, oddací list a důležité smlouvy
- Klíče
- Hotovost a platební karty
Mince a bankovky různé hodnoty

Zdraví a hygiena

- Lékárnička a pravidelně užívané léky na týden
- Brýle, kontaktní čočky
- Dezinfekce na ruce
- Toaletní papír a hygienické potřeby
- Ručník

Jídlo a pití

- Balená voda na pití
Nouzově si dospělý člověk vystačí se dvěma litry vody denně.
- Zásoby trvanlivého jídla na den
- Hrnek, miska, příbor
- Multifunkční nůž

Oblečení a spaní

- Pevná obuv, pláštěnka
- Náhradní oblečení a prádlo
- Spacák nebo deka, karimatka

Elektronika

- Telefon s nabíječkou
Telefonní čísla blízkých vypsána na papíře
- Rádio a svítilna na baterie
- Nabitá powerbanka, náhradní baterie a kabely

Domácí mazlíčci

- Krmivo, léky, misky
- Přepravka, náhubek, vodítko

Zábava

- Tužka a papír
- Kniha, časopis, společenská hra
- Hračky pro děti

Příručka vznikla ve spolupráci odborníků z oblasti krizového řízení a komunikace. Je určena k praktickému použití pro zvládnání krizových situací. Více se dozvíte na webu www.TZh.gov.cz.

14

Obr. 3: Obsah evakuačního zavazadla

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, HZS ČR, 72 hodin – Jak se připravit na krizové situace a společně je zvládnout, vlastní sken

6.2 Komparace projektu 72 hodin ve vybraných státech

Následující přehled vybraných států ukazuje, že koncept 72 hodin je rozšířen nejen v Evropě, ale i ve světě. Státy kladou důraz na schopnost obyvatelstva zvládnout první tři dny krizové situace bez okamžité pomoci státu.

Německo – Preparations for Crises and Disasters

Německá příručka doporučuje, aby obyvatelé byli schopni postarat se o sebe po dobu 10 dnů, přičemž zásoby na tři dny jsou dostačující. Příručka byla aktualizována tak, aby byla srozumitelná a reagovala na nové hrozby, jako jsou povětrnostní podmínky nebo dezinformace.⁹²

Finsko – 72 tuntia

Finská příručka patří mezi nejpropracovanější. Na základě konceptu 72 hodin vznikl vzdělávací program, který učí veřejnost zvládat krizové situace. Součástí programu jsou i veřejné prezentace a webináře, které se zaměřují zejména na praktické řešení situací, jako je dlouhodobý výpadek elektřiny nebo dodávek vody.⁹³

Francie – Kit d'urgence 72h

Podle francouzské příručky začíná krizová připravenost u každého občana. Hlavním cílem je dosáhnout soběstačnosti v prvních 72 hodinách bez pomoci státu. Občané jsou vedeni k tomu, aby měli připravené nouzové zavazadlo (Le sac d'urgence) a soustředili se na tři základní potřeby – stravu, teplo a bezpečí.⁹⁴

Nizozemsko – Denk vooruit

Nizozemsko klade důraz na schopnost zvládnutí krizové situace během prvních 72 hodin v domácnosti. Doporučuje tři základní kroky: zajistit si nouzové zásoby, vytvořit si nouzový plán a vzájemně spolu komunikovat.⁹⁵

⁹² BBK. *Vorsorgen für Krisen und Katastrophen*. [online]. Bonn: Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: https://www.bbk.bund.de/DE/Warnung-Vorsorge/Vorsorge/vorsorge_node.html.

⁹³ SPEK. *72 hours – home preparedness*. [online]. Helsinki: Finnish National Rescue Association. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://72tuntia.fi/en/>.

⁹⁴ GOUVERNEMENT FRANÇAIS. *Se préparer à une situation d'urgence*. [online]. Paris: Service d'Information du Gouvernement. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.info.gouv.fr/risques/se-preparer-a-une-situation-durgence?>.

⁹⁵ NCTV. *Prepare for an emergency situation*. [online]. Den Haag: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://english.denkvooruit.nl/>

Dánsko – Forberedt på kriser

Dánsko radí svým občanů, aby měli zásobu vody v objemu 3 litry na osobu na den. Zároveň apeluje zajištění pitné vody pro domácí zvířata.⁹⁶

Švédsko – Om krisen eller kriget kommer

Švédská příručka klade důraz na to, že v případě napadení Švédska musí každý občan přispět svým dílem k její obraně. Příručka zdůrazňuje budování odolnosti společně s blízkými, kolegy, přáteli a sousedy. Zajímavostí je povinnost občanů ve věku od 16 do 70 let podílet se na obraně státu, ať už vojenskou nebo civilní obranou.⁹⁷

Spojené státy americké – Are you ready?

Připravenost rodin je klíčová pro efektivní zvládnutí krizové situace. Umí chránit životy a majetek, správně reagují během i po katastrofě a lépe hospodaří se svými zdroji. Jejich soběstačnost pomáhá celému systému a urychluje obnovu celé komunity.⁹⁸

6.3 Aspekty a mechanismy ovlivňující přijetí doporučení

Podle několika studií zaměřených na připravenost patří mezi faktory ovlivňující připravenost následující: kritické myšlení, vnímání rizika a připravenosti, úzkost, předchozí zkušenosti s katastrofami, účast a posílení komunity, sociální důvěra, vnímaná odpovědnost a jiné.⁹⁹ Úspěšné přijetí bezpečnostních doporučení vysvětlují tři klíčové modely:

- Protection Motivation Theory (PMT) – zdůrazňuje souvislost mezi vnímanou hrozbou a vlastní schopností situaci zvládnout (tzv. sebeúčinnost). Vyšší pocit

⁹⁶ BRS. *Be prepared for a crisis*. [online]. Birkerød: Danish Emergency Management Agency. [cit. 05. 02. 2026]. Dostupné z: <https://www.brs.dk/en/prepared/>.

⁹⁷ MSB. *Om krisen eller kriget kommer: nabbguide för din hemberedskap* [online]. Stockholm: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2024. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://rib.msb.se/filer/pdf/30874.pdf>.

⁹⁸ FEMA. *Are you ready? An in-depth guide to citizen preparedness*. [online]. Washington D.C.: Federal Emergency Management Agency. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.fema.gov/related-link/are-you-ready-guide-citizen-preparedness>.

⁹⁹ NAJAFI Mehdi, Ali ARDALAN, Ali AKBARISARI a kol. *The Theory of Planned Behavior and Disaster Preparedness*. PLOS Currents Disasters [online]. 2017. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://currents.plos.org/disasters/article/the-theory-of-planned-behavior-and-disaster-preparedness/index.html>.

sebeúčinnosti může zvýšit ochotu jednotlivce připravit se lépe na katastrofy a schopnost přijmout ochranná opatření.¹⁰⁰

- Health Belief Model (HBM) – definuje chování jednotlivce v situaci, kdy se cítí ohrožen. Jinými slovy lidé začnou jednat ve chvíli, kdy věří, že se jich riziko osobně týká. Většinou jsou připravené domácnosti, které vlastní nemovitost (větší motivace chránit svůj majetek), mají vyšší vzdělání a domácnosti, které mají s krizovou situací osobní zkušenost.¹⁰¹
- Theory of Planned Behavior (TPB) – zdůrazňuje, že adopce doporučení závisí na osobním postoji a vlivu okolí (sousedí se připravují, zvyšuje se i náš pocit jednat). Hlavní problém pak představují finance, čas nebo dostatečný prostor k vytvoření zásob.¹⁰²

¹⁰⁰ XIANGJU Yin, Yu YONGLI, Yifan KANG a kol. *A cross – sectional study on household disaster preparedness in China and analysis of its influencing factors*. BMC Public Health [online]. 2025, 25, 2118. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-025-23281-3>.

¹⁰¹ ROSTAMI-MOEZ Masoumeh, Mohammad RABIEE.YEGANEH a kol. *Earthquake preparedness and its predictors based on the Health Belief Model*. BMC Public Health [online]. 2020. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7206763/pdf/12889_2020_Article_8814.pdf.

¹⁰² NAJAFI Mehdi, Ali ARDALAN, Ali AKBARISARI a kol. *The Theory of Planned Behavior and Disaster Preparedness*. PLOS Currents Disasters [online]. 2017. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: <https://currents.plos.org/disasters/article/the-theory-of-planned-behavior-and-disaster-preparedness/index.html>.

7 Metodika praktické části a hypotézy

Praktická část bakalářské práce je založena na kvantitativním výzkumu, který byl realizován formou dotazníkového šetření mezi obyvateli hlavního města Prahy. Cílem tohoto šetření je shromáždit a následně analyzovat relevantní data, která umožní pochopení problematiky připravenosti domácností na mimořádné události a krizové situace. Sběr dat byl zaměřen na klíčové oblasti individuální ochrany obyvatelstva, zejména na vybavenost domácností nouzovými zásobami a celkovou úroveň znalostí v oblasti krizového řízení. Získaná data jsou v práci zpracována formou grafů, které zachycují úroveň připravenosti jednotlivých domácností. V závěru praktické části je provedena diskuze nad zjištěnými výsledky.

Na základě stanoveného cíle práce byly stanoveny následující dvě výzkumné hypotézy:

Hypotéza 1: Podíl domácností disponujících nouzovými zásobami postačujícími k samostatnému zvládnutí situace po dobu 72 hodin je nižší než 70 %.

Hypotéza 2: Podíl obyvatel vykazujících dostatečnou úroveň znalostí doporučeného chování při výpadku elektřiny, omezení dodávek pitné vody nebo při evakuaci je nižší než 70 %.

7.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo klíčové pro sběr dat v praktické části bakalářské práce. Úvod dotazníku obsahoval oslovení respondenta, představení autorky a krátké představení zkoumaného tématu. Dotazník byl rozdělen do tří tematických bloků, které obsahovaly celkem 25 otázek (21 uzavřených a 4 polouzavřené s možností doplnění vlastní odpovědí).

Blok A obsahoval 6 otázek, kterými se získávaly základní informace o respondentovi (věk, místo bydliště, typ bydlení a složení domácnosti) a jejich zkušenost s mimořádnými událostmi za posledních pět let. Blok B obsahoval 15 otázek zaměřených na nouzové zásoby domácností na 72 hodin. Otázky byly rozděleny do oblastí zásob pitné vody, potravin, energetické soběstačnosti a osvětlení, komunikačních prostředků, hygienických potřeb, lékárničky a přípravy evakuačního zavazadla. U všech otázek respondenti volili z předem daných odpovědí. Blok C obsahoval 3 otázky, které prověřovaly úroveň znalostí respondentů v oblasti doporučeného chování v případě

krizové situace. Respondenti volili jednu nevhodnější variantu. Poslední otázka zjišťovala překážky, které ovlivňují vytvoření nouzových zásob. Tato otázka měla předem dané odpovědi i možnost vlastního názoru.

Autorka zvolila dvě výzkumné hypotézy, jejichž výstupem budou grafy:

Hypotéza 1: Podíl domácností disponujících nouzovými zásobami postačujícími k samostatnému zvládnutí situace po dobu 72 hodin je nižší než 70 %.

K vyhodnocení Hypotézy 1 sloužily otázky z bloku B týkající se nouzových zásob.

Hypotéza 2: Podíl obyvatel vykazujících dostatečnou úroveň znalostí doporučeného chování při výpadku elektřiny, omezení dodávek pitné vody nebo při evakuaci je nižší než 70 %.

K vyhodnocení Hypotézy 2 sloužily otázky z bloku C týkající se základních znalostí.

7.2 Technika sběru dat

Autorka využila formu dotazníkového šetření (Příloha I), do kterého se zapojilo celkem 302 respondentů. Respondenti byli osloveni na sociální síti Instagram a Facebook. Další respondenti mohli najít dotazník rozmístěný na Úřadu městské části Praha 12. Celkem bylo vyplněno 302 dotazníků, které byly distribuovány formou zaslání odkazu z portálu Google Forms.¹⁰³ nebo si ho mohli respondenti naskenovat pomocí QR kódu z informačního letáku, který autorka vytvořila (Příloha II). Dotazník obsahoval celkem 25 otázek (21 uzavřených a 4 polouzavřené s možností doplnění vlastní odpovědi). Dotazník byl zcela anonymní. Dotazníkové šetření proběhlo v časovém rozmezí od 27.01.2026 až 19.02.2026.

7.3 Profil respondentů

Výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 302 respondentů, kteří byli osloveni k vyplnění krátkého dotazníku. V rámci charakteristiky zkoumaného souboru je v této kapitole uveden profil respondentů, který se zaměřuje na věk, místo a formu bydlení a počet osob v domácnosti.

¹⁰³ Google forms: Přípravenost domácností na mimořádné události v kontextu projektu 72 hodin. [online]. Praha, 2026 [cit. 2026-02-19]. Dostupné z: https://docs.google.com/forms/d/14TYw06_KhRL0xlljIEH7LqxZx2sbJ9T5agimHfsJNoM/edit.

Věk

Z celkového počtu 302 respondentů (100 %) bylo 118 respondentů (39 %) ve věku 18-24 let, 97 respondentů (32 %) ve věku 25-44 let, 79 respondentů (26 %) ve věku 45-64 let a 8 respondentů (3 %) ve věku nad 65 let.

Místo bydliště

Každý z 302 respondentů (100 %) byl dotazován v jaké městské části v Praze bydlí. 110 respondentů (36 %) uvedlo, že tuto informaci nechce uvést. Tito respondenti projeví zdrženlivost, což lze přisoudit citlivosti údaje o přesné lokalitě jejich pobytu. Zbýlých 192 respondentů (64 %) uvedlo následující městské části:

Tab. 7: Bydliště respondentů

Městská část	Četnost	%
Praha 1	8	3 %
Praha 2	2	1 %
Praha 3	7	2 %
Praha 4	76	25 %
Praha 5	11	4 %
Praha 6	19	6 %
Praha 7	8	3 %
Praha 8	26	9 %
Praha 9	21	7 %
Praha 10	14	5 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Typ bydlení

Celkem 302 respondentů (100 %) bylo dotázáno v jakém typu obydlí žijí. 115 respondentů (38 %) bydlí v panelovém domě, 82 respondentů (27 %) bydlí v rodinném domě, 101 respondentů (33 %) bydlí v bytovém domě, 1 respondent (méně

než 1 %) bydlí v domově mládeže, 1 respondent (méně než 1 %) bydlí v garáži, 1 respondent (méně než 1 %) pobývá na kolejích a 1 respondent (méně než 1 %) bydlí v obecním domě v hasičské zbrojnici.

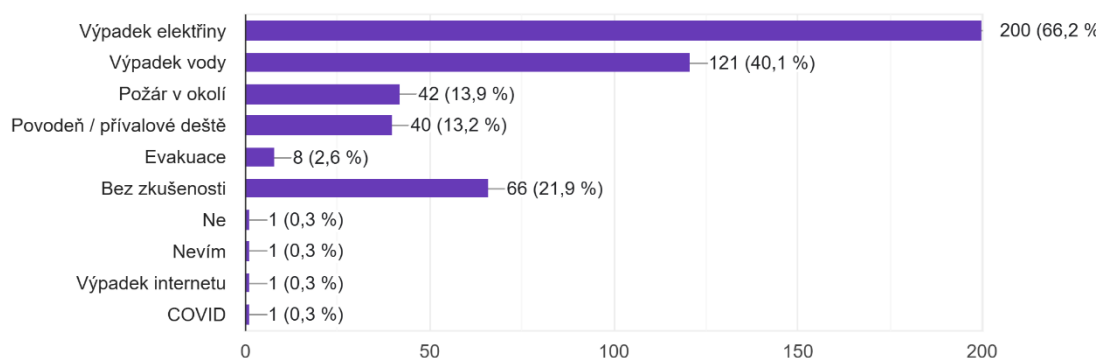
Počet osob v domácnosti

Respondentům byla položena otázka, kolik osob je v domácnosti. Celkem 302 respondentů (100 %) odpovědělo následovně: 101 respondentů (33 %) tvoří domácnost ve 2 členech, 78 respondentů (26 %) tvoří domácnost ve 4 členech, 77 respondentů (26 %) tvoří domácnost ve 3 členech, 24 respondentů (8 %) tvoří domácnost o 5 členech a víc, zbylých 22 respondentů (7 %) tvoří domácnost sami.

7.4 Výsledky dotazníkového šetření

6. Máte nějakou zkušenost s mimořádnou událostí za posledních 5 let? (Lze označit více možností)

302 odpovědí

Graf 3: Zkušenost s mimořádnou událostí za posledních 5 let

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

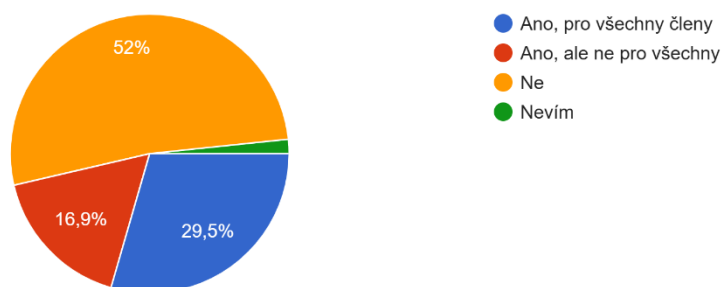
V grafu č. 3 můžeme vidět jak respondenti odpovídali na otázku, zda mají nějakou zkušenost s mimořádnou událostí za posledních 5 let, přičemž mohli označit více možností. Z celkového počtu 302 dotazovaných (100 %) vybralo 200 z nich (66 %) zkušenost s výpadkem elektřiny, 121 (40 %) zkušenost s výpadkem vody, 42 (14 %) označilo požár v okolí, 40 (13 %) zažilo povodeň nebo přívalové deště, 8 (3 %) zažilo evakuaci a 66 z respondentů (22 %) je bez zkušenosti. 4 respondenti zvolili možnost vlastní odpovědi, 1 respondent (méně než 1 %) napsal „ne“, 1 respondent (méně než 1 %) napsal „nevím“, 1 respondent (méně než 1 %) napsal výpadek internetu a 1 respondent (méně než 1 %) zmínil COVID.

Blok B. Nouzové zásoby na 72 hodin

Následující otázky se týkají bloku B, který byl zaměřený na nouzové zásoby na 72 hodin. Respondenti odpovídali za celou domácnost a mohli vybrat pouze jednu odpověď.

7. Má vaše domácnost aktuálně doma pitnou vodu v zásobě (balená voda / kanystry) v množství minimálně 2l/osoba/den?

302 odpovědí

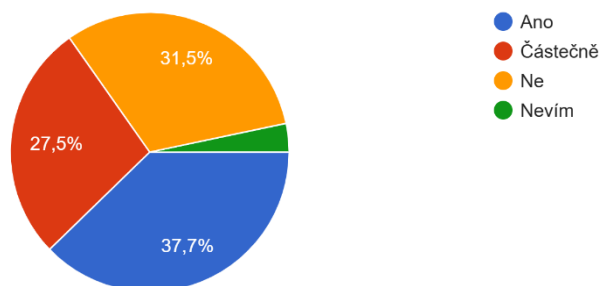
Graf 4: Zásoba pitné vody v domácnosti

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

V grafu č. 4 můžeme vidět zásobu pitné vody, kterou domácnosti disponují v množství 2l/osoba/den. Z celkového počtu 302 respondentů (100 %) zvolilo 89 z nich (30 %) odpověď a) tedy, že disponují zásobou pitné vody pro všechny členy domácnosti. Variantu b), která značí zásobu, ale ne pro všechny členy, vybralo 51 respondentů (17 %). 157 respondentů (52 %) zvolilo možnost c), že zásobu pitné vody nemá. Zbývajících 5 respondentů (2 %) vybralo odpověď d), že stav svých zásob nezná.

8. Máte možnost úpravy užitkové vody a vody nejisté kvality (filtr, tablety, převaření)?

302 odpovědí

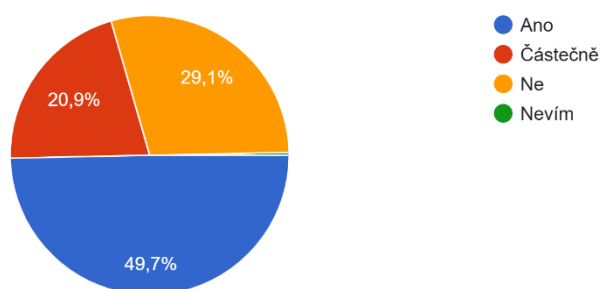
Graf 5: Možnost úpravy užitkové nebo vody nejisté kvality

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 5 vyplývá, že z celkového počtu 302 respondentů (100 %) má možnost úpravy užitkové nebo vody nejisté kvality 114 respondentů (38 %), kteří zvolili variantu a) ano. Dalších 83 respondentů (28 %) zvolilo odpověď b) tedy, že disponují pouze částečnými prostředky pro úpravu. Odpověď c) žádnou možnost úpravy vody zvolilo 95 respondentů (32 %) a 10 z nich (3 %) zvolilo odpověď d) tedy že tuto informaci neví.

9. Máte k dispozici nádobu na bezpečné skladování vody (kanystr s uzávěrem, barel, PET nádoby atd.)

302 odpovědí

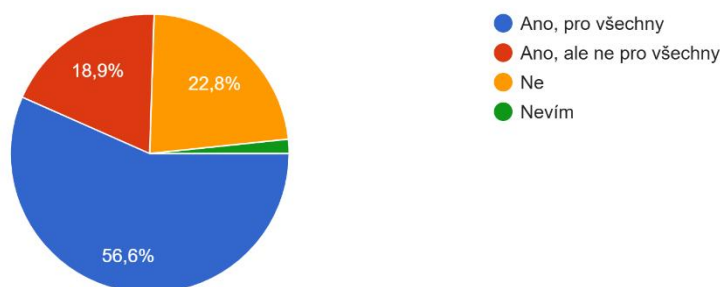
Graf 6: Možnost bezpečného skladování vody

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 6 poukazuje na možnost bezpečného skladování vody, ať už jde o PET nádoby nebo kanystry. 302 respondentů (100 %) odpovědělo následovně: 150 z nich (50 %) odpovědělo za a) tedy že má k dispozici nějakou nádobu ke skladování vody, 63 z nich (21 %) disponuje s nádobou pouze částečně a odpovědělo za b), 88 z nich (29 %) odpovědělo za c) tedy že žádnou nádobu nemá a 1 z nich (méně než 1 %) neví a odpovědělo za d).

10. Máte zásobu trvanlivých potravin na 72 hodin bez nutnosti chlazení?

302 odpovědí

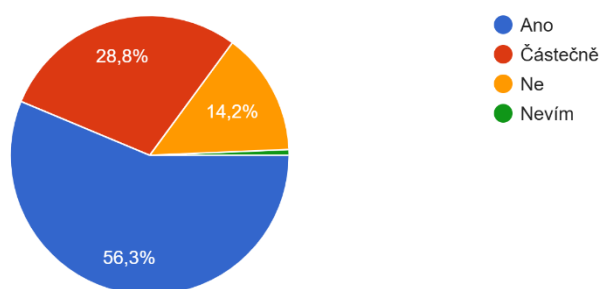
Graf 7: Zásoba trvanlivých potravin bez nutnosti chlazení

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 7 vyplynuly odpovědi na otázku, zda mají domácnosti zásobu trvanlivých potravin bez nutnosti chlazení na prvních 72 hodin. Možnost a) „Ano, pro všechny“ zvolilo 171 respondentů (57 %). Možnost b) „Ano, ale ne pro všechny“ zvolilo 57 respondentů (19 %). Možnost c) „Ne“, tedy že nedisponují zásobou vybralo 69 respondentů (23 %) a možnost d) „Nevím“ zvolilo 5 respondentů (2 %), kteří aktuální zásobu neznají.

11. Má vaše domácnost potraviny, které lze konzumovat bez vaření (konzervy, tyčinky, sušenky apod.) na 72 hodin?

302 odpovědí

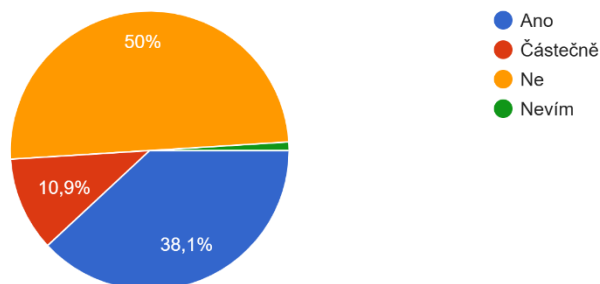
Graf 8: Potraviny bez nutnosti vaření

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 8 můžeme zjistit kolik domácností z celkových 302 respondentů (100 %) disponuje s potravinami, jenž mohou konzumovat bez vaření během prvních 72 hodin. 170 respondentů (56 %) vybralo možnost a) tedy že má možnost využít potraviny bez nutnosti vaření, 87 respondentů (29 %) má částečnou možnost konzumace a zvolilo odpověď b), 43 respondentů (14 %) zvolilo možnost c) že takovou možnost nemá a 2 respondenti (1 %) označilo odpověď d) že aktuální stav neví.

12. Máte prostředky pro ohřev/vaření bez elektřiny (plynový vařič, outdoor vařič, kartuše apod.)?

302 odpovědí

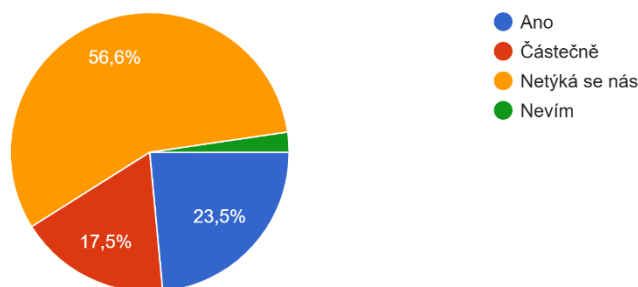
Graf 9: Prostředek pro ohřev nebo vaření bez elektřiny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 9 nám udává kolik domácností má možnost jakkoliv si ohřát nebo uvařit jídlo v případě výpadku elektřiny. Z celkových 302 respondentů (100 %) jich 115 respondentů (38 %) vybralo odpověď za a) tedy možnost má. 33 respondentů (11 %) označilo odpověď b) částečně si v případě výpadku mohou jídlo uvařit či ohřát. 151 z nich (50 %) vybralo odpověď za c) že žádnou možnost k ohřevu nemá a 3 respondenti (1 %) označili odpověď d) tedy neví.

13. Má vaše domácnost zásobu jídla přizpůsobenou specifickým potřebám (dítě, alergie, dieta, senior)?

302 odpovědí

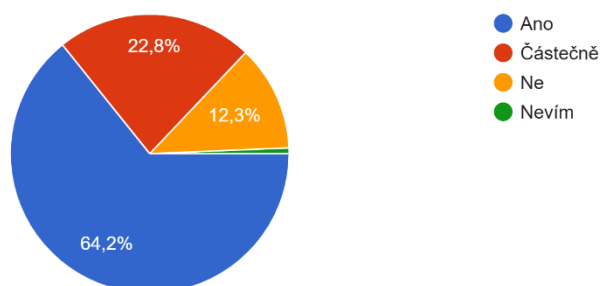
Graf 10: Zásoba jídla přizpůsobená specifickým potřebám

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 10 můžeme vidět kolik domácností z celkových 302 respondentů (100 %) má zásobu jídla přizpůsobenou specifickým potřebám například pro dítě nebo pro někoho s alergií. 71 respondentů (24 %) zvolilo odpověď za a) tedy zásobu jídla specifickým potřebám má. 53 respondentů (18 %) disponuje částečnou zásobou a odpovědělo za b). 171 respondentů (57 %) zvolilo možnost c) tedy že se jich tato možnost netýká a 7 respondentů (2 %) neví a odpovědělo za d).

14. Máte k dispozici funkční zdroj světla pro výpadek elektřiny (baterka, čelovka, lampa) a dostatek baterií pro tato světla na 72 hodin?

302 odpovědí

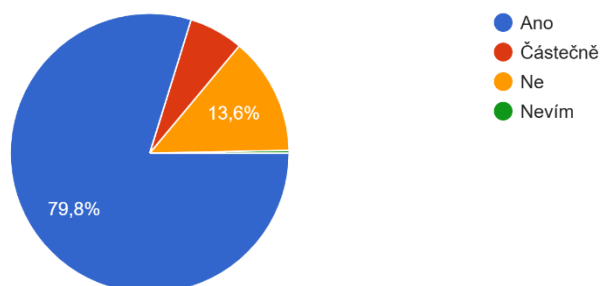
Graf 11: Funkční zdroj světla v případě výpadku elektřiny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 11 vyplývá, že z celkových 302 respondentů (100 %) uvedlo 194 respondentů (64 %), že disponuje plně funkčními zdroji světla a zvolili možnost a). Možnost b), která značí pouze částečnou vybavenost těmito prostředky, zvolilo 69 respondentů (23 %). Odpověď c) tedy žádný zdroj světla ani dostatek baterií zvolilo 37 respondentů (12 %). Zbývající 2 respondenti (1 %) zvolili možnost d) tedy že aktuální vybavenost těmito zdroji neví.

15. Máte alespoň jednu powerbanku nebo jiný záložní zdroj pro nabíjení mobilů?

302 odpovědí

Graf 12: Powerbanka nebo jiný záložní zdroj

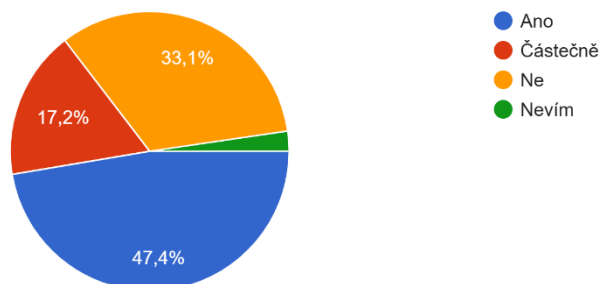
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 12 ukazuje kolik domácností z celkových 302 respondentů (100 %) má k dispozici alespoň jednu powerbanku nebo jiný záložní zdroj pro nabíjení mobilních telefonů. 241 respondentů (80 %) zvolilo možnost a) tedy že má k dispozici záložní zdroj k nabíjení mobilů, 19 respondentů (6 %) má částečnou možnost k nabití a označilo možnost b). 41 respondentů (14 %) označilo možnost c) tedy tuto možnost nemá a 1

respondent (méně než 1 %) u této otázky zvolil variantu d) tedy že stav své vybavenosti nedokáže posoudit.

16. Máte možnost přijímat informace při výpadku internetu / elektřiny (rádio na baterie, autorádio, rádio na dynamo)?

302 odpovědí

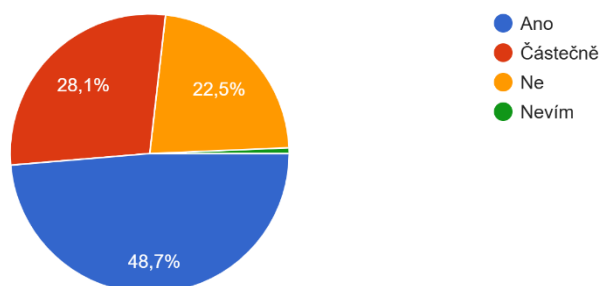
Graf 13: Možnost přijímání informací během výpadku internetu / elektřiny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 13 poukazuje na možnost domácností přijímat informace během výpadku internetu nebo elektřiny. 143 respondentů (47 %) vybralo odpověď za a) tedy může jakkoliv přijímat aktuální dění, 52 respondentů (17 %) má částečnou možnost k získání informací a zvolilo možnost b). 100 respondentů (33 %) musí spoléhat na sousedy, složky integrovaného záchranného systému nebo místní rozhlas a zvolilo možnost c) ne. a 7 respondentů (2 %) neví, neboť svou připravenost nemohou posoudit a označili možnost d).

17. Máte doma hotovost pro situaci výpadku platebních terminálů / bankomatů ?

302 odpovědí

Graf 14: Hotovost v případě výpadku bankomatů a platebních terminálů

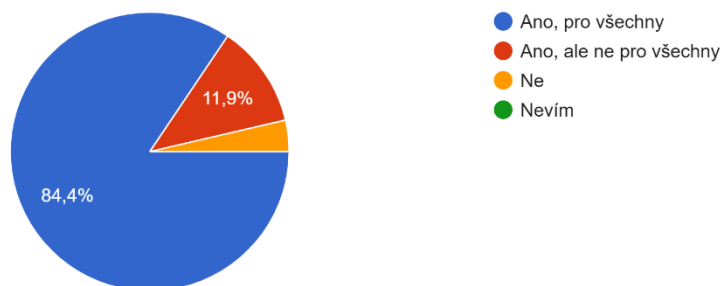
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 14 nám poskytuje informaci kolik z celkových 302 respondentů (100 %) má v případě výpadku platebních terminálů a bankomatů k dispozici hotovost. Celkem 147 respondentů (49 %) uvedlo, že disponuje dostatečnou finanční hotovostí, čímž

označili odpověď a). Možnost b), která značí pouze částečnou hotovostní rezervu, vybralo 85 respondentů (28 %). Možnost c) žádnou hotovost nemá vybralo 68 respondentů (23 %) a zbývajících 2 respondenti (1 %) zvolilo možnost d), tedy že stav hotovosti nedokáže posoudit.

18. Máte hygienické potřeby na 72 hodin (mýdlo, dezinfekční gel, toaletní papír, menstruační potřeby, vlhčené ubrousky atd.) i v případě výpadku vody?

302 odpovědí

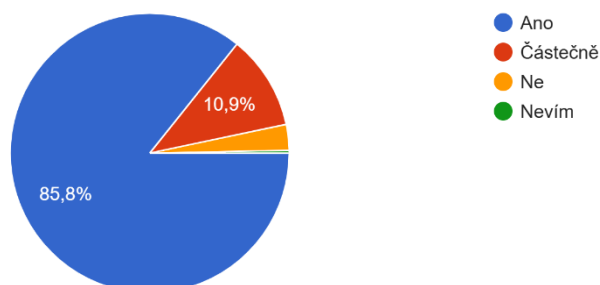
Graf 15: Hygienické potřeby na 72 hodin

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 15 vyplývá, že z celkového počtu 302 respondentů (100 %) má k dispozici hygienické potřeby na 72 hodin i v případě výpadku vody pro všechny členy 255 respondentů (84 %), čímž zvolili možnost a). Možnost b), která disponuje zásobami, ale ne pro všechny členy, vybralo celkem 36 respondentů (12 %). Úplnou absencí hygienických zásob pro uvedené časové období, tedy možnost c) uvedlo 11 respondentů (4 %). Možnost d) nikdo nezvolil.

19. Má domácnost základní lékárníčku (obvazy, náplasti, dezinfekce, teploměr, běžné léky)?

302 odpovědí

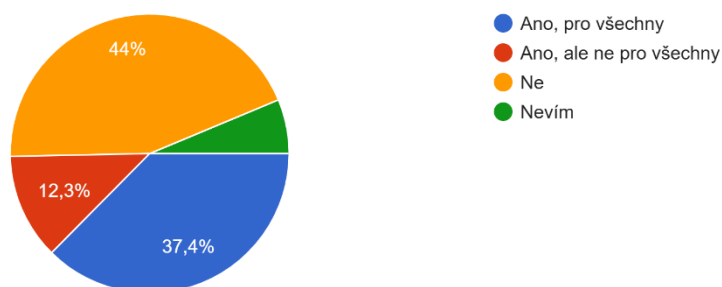

Graf 16: Základní lékárníčka v domácnosti

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 16 vykazuje kolik domácností z celkových 302 respondentů (100 %) má k dispozici vybavenou základní lékárníčku. 259 respondentů (86 %) má plně vybavenou lékárníčku a zvolilo možnost a). Možnost b), která značí pouze částečnou vybavenost lékárníčky vybralo 33 respondentů (11 %). Úplnou absenci vybavenosti, tedy možnost c) zvolilo 9 respondentů (3 %). Zbývající 1 respondent (méně než 1 %) u této otázky zvolil možnost d), neboť stav svého vybavení nemohl posoudit.

20. Máte připravené (fyzicky nebo digitálně) kopie důležitých dokumentů tak, abyste je rychle vzali?
302 odpovědí

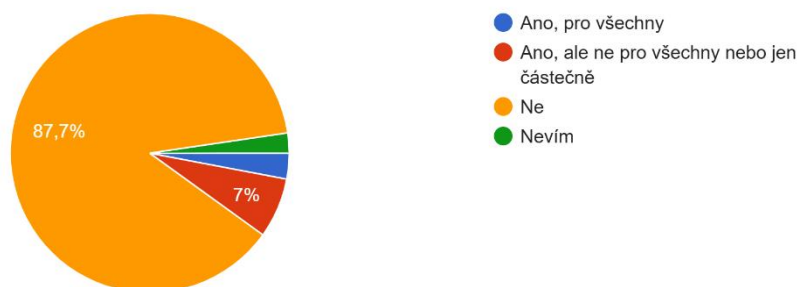

Graf 17: Kopie důležitých dokumentů

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 17 poukazuje na to, kolik z celkových 302 respondentů (100 %) má připravené ať už fyzicky nebo digitálně kopie důležitých dokumentů v případě evakuace nebo jiné situace. Z celkového počtu 302 vybralo 113 z nich (37 %) možnost a) že má tyto kopie připraveny pro všechny členy. Možnost b), která značí pouze částečnou připravenost pro členy domácnosti vybralo 37 respondentů (12 %). 133 respondentů (44 %) vybralo možnost c), tedy že kopie důležitých dokumentů připraveny nemají. Zbývajících 19 respondentů (7 %) u této otázky zvolilo odpověď d), neboť neví, zda nějaké kopie mají.

21. Máte připravené „evakuační zavazadlo“ pro rychlý odchod?
302 odpovědí

Graf 18: Evakuační zavazadlo

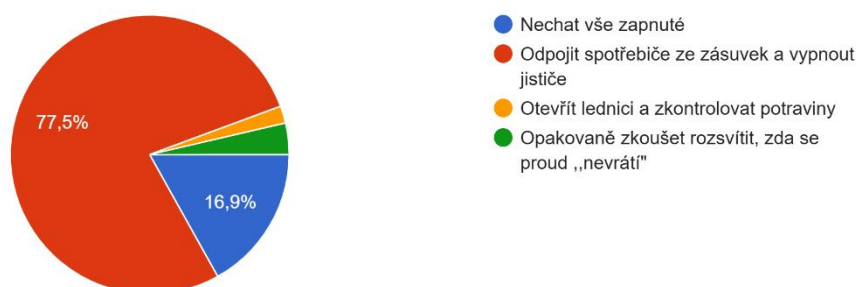
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 18 vyplývá, kolik z celkových 302 respondentů (100 %) má připravené evakuační zavazadlo. 9 respondentů (3 %) zvolilo odpověď za a) tedy má evakuační zavazadlo pro všechny členy domácnosti. Odpověď za b) částečnou připravenost nebo zavazadlo jen pro některé členy domácnosti zvolilo 21 respondentů (7 %). Variantu c) tedy žádné evakuační zavazadlo sbalené nemá zvolilo celkem 265 respondentů (88 %) a 7 respondentů (2 %) u této otázky zvolilo odpověď d), tedy stav své připravenosti nedokáží posoudit.

Blok C. Znalosti doporučeného chování

Následující otázky se týkají bloku C, které byly zaměřené na znalosti doporučeného chování v případě mimořádné události nebo evakuaci. Respondenti mohli vybrat pouze jednu nejvhodnější odpověď.

22. Co je nejvhodnější udělat s elektrospotřebiči bezprostředně po výpadku proudu?
302 odpovědí

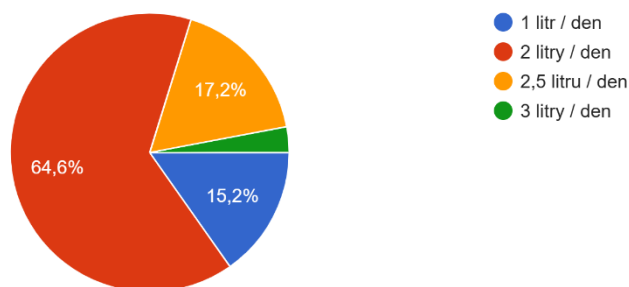
Graf 19: Nejvhodnější chování s elektrospotřebiči bezprostředně po výpadku proudu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 19 se zabývá otázkou, co nejvhodnější udělat s elektrospotřebiči bezprostředně po výpadku proudu. Z celkového počtu 302 respondentů (100 %) z nich 51 respondentů (17 %) vybralo odpověď a), tedy by nechali vše zapnuté a v původním stavu. 234 respondentů (78 %) vybralo odpověď za b), která doporučuje odpojit spotřebiče ze zásuvek a vypnout jističe. Možnost c) otevřít lednici a zkontrolovat potraviny zvolilo 6 respondentů (2 %). Poslední možnost d) opakovaně zkusit rozsvítit, zda se proud nevrátí zvolilo 11 respondentů (4 %). Ze všech vybraných možností byla pouze jedna správná, v tomto případě to byla odpověď B.

23. Jaké minimální množství pitné vody (nouzově) uvádí příručka pro dospělého na den?

302 odpovědí

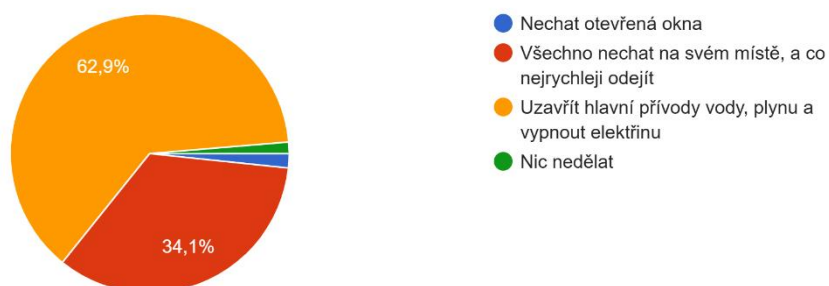
Graf 20: Minimální množství pitné vody dospělého na den

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Z grafu č. 20 vyplývá, kolik z celkových 302 respondentů (100 %) ví, jaké minimální množství pitné vody (nouzově) uvádí příručka 72 hodin pro dospělého člověka na den. Variantu a) 1 litr na den zvolilo 46 respondentů (15 %). Variantu b) 2 litry na den zvolilo 195 respondentů (65 %). Variantu c) 2 a půl litru na den označilo celkem 52 respondentů (17 %) a poslední možnost d) 3 litry na den označilo 9 respondentů (3 %). Ze všech vybraných možností byla pouze jedna správná, v tomto případě to byla odpověď B.

24. Co je nejdůležitější udělat v domácnosti bezprostředně před její evakuací?

302 odpovědí

Graf 21: Nejvhodnější možnost bezprostředně před evakuací domácnosti

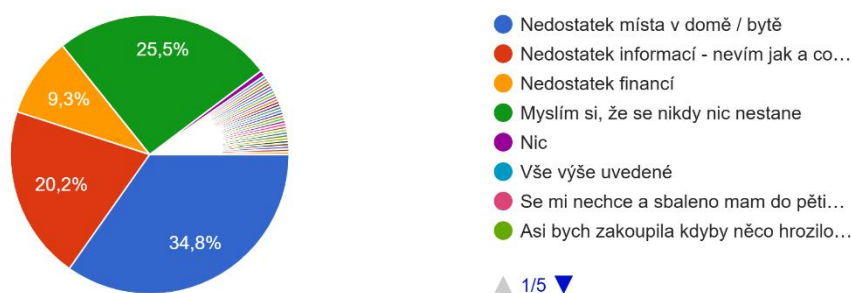
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Graf č. 21 poukazuje na otázku chování domácností bezprostředně před evakuací. Z celkových 302 respondentů (100 %) vybralo možnost a) tedy nechat otevřená okna

celkem 5 respondentů (2 %). Možnost b) všechno nechat na svém místě zvolilo 103 respondentů (34 %). Možnost c) nejdříve uzavřít hlavní přívody vody, plynu a vypnout elektřinu zvolilo celkem 190 respondentů (63 %) a 4 respondenti (1 %) zvolili možnost d) tedy nic by nedělali. Ze všech vybraných možností byla pouze jedna správná, v tomto případě to byla odpověď C.

25. Co je pro vás největší překážkou v tom, abyste si vytvořili nouzové zásoby?

302 odpovědí

Graf 22: Překážka k vytvoření nouzových zásob

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníku

Poslední otázka dotazníku se týkala toho, jaká největší překážka brání domácnostem z celkových 302 respondentů (100 %) k vytvoření nouzových zásob. Z grafu č. 22 vyplývá, že 105 respondentů (35 %) nemá dostatek místa v domě nebo bytě, 77 respondentů (26 %) si myslí, že se nikdy nic nestane, 61 respondentů (20 %) nemá dostatek informací jak a co si připravit a 28 respondentů (9 %) nemá dostatek financí k vytvoření nouzových zásob. Zbylých 31 respondentů (10 %) využilo možnost k doplnění vlastní odpovědi, a toto jsou některé z nich:

- Žádné překážky nejsou
- Neustálá kontrola platnosti trvanlivosti (nakoupit – spotřebovat a stále dokola)
- Lenost
- Nebyla potřeba k vytvoření zásob
- Každá evakuace má různé požadavky k vytvoření nouzových zásob
- Nedostatek času
- Nikdy nad tím nepřemýšleli

7.5 Výsledky výzkumného šetření

V tabulce č. 8 jsou shrnuty výsledky na všechny odpovědi Bloku B – nouzové zásoby na 72 hodin, které měly za cíl potvrdit či vyvrátit stanovenou hypotézu.

Hypotéza 1 - „Podíl domácností disponujících nouzovými zásobami postačujícími k samostatnému zvládnutí situace po dobu 72 hodin je nižší než 70 %.“. Z dat vyplývá, že pouze u tří položek (vybavená lékárnička, hygienické potřeby a záložní zdroj energie) byla překročena hranice 70 %. U klíčových zásob, jako je pitná voda, potraviny, zdroj světla nebo evakuační zavazadlo je podíl připravenosti výrazně nižší. Celková úroveň připravenosti vyjádřená průměrnou relativní četností všech sledovaných položek je 51 % (v průměru 155 respondentů). Vzhledem k této nízké průměrné hodnotě a nízkým hodnotám u nouzových zásob se **Hypotéza 1 potvrzuje**. Výsledky naznačují, že celková materiální připravenost domácností na území hl. m. Prahy na samostatné zvládnutí krizové situace po dobu 72 hodin je nedostatečná.

Tab. 8: Vybavení domácností respondentů nouzovými zásobami

Položka nouzových zásob	Absolutní četnost (n _i)	Relativní četnost (%)
Vybavená lékárnička	259	86 %
Hygienické potřeby	255	84 %
Záložní zdroj energie	241	80 %
Zdroj světla	194	64 %
Potraviny bez nutnosti chlazení	171	57 %
Potraviny bez nutnosti vaření	170	56 %
Nádoba na vodu	150	50 %
Hotovost	147	49 %
Možnost přijímat informace při výpadku elektřiny	143	47 %
Prostředek pro ohřev / vaření bez elektřiny	115	38 %
Úprava vody	114	38 %
Kopie důležitých dokumentů	113	37 %
Pitná voda	89	30 %
Sbalené evakuační zavazadlo	9	3 %
Celkem	302	100%
Průměrná hodnota (aritmetický průměr)	155	51 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníku

Průměrná hodnota byla vypočítána na základě sečtení všech hodnot absolutní četnosti a vydělením počtem položek. V tomto případě byl výpočet následující:

$$2170 : 14 = 155$$

Průměrná hodnota byla vypočítána na základě sečtení všech hodnot relativní četnosti a vydělení počtem položek. V tomto případě byl výpočet následující: $719 : 14 = 51 \%$

V tabulce č. 9 jsou shrnuty výsledky na všechny odpovědi Bloku C – znalosti doporučeného chování, které měly za cíl potvrdit či vyvrátit stanovenou hypotézu.

Hypotéza 2 - „Podíl obyvatel vykazujících dostatečnou úroveň znalostí doporučeného chování při výpadku elektřiny, omezení dodávek pitné vody nebo při evakuaci je nižší než 70 %.“. Pro ověření Hypotézy 2 byla stanovena hranice, kdy za dostatečnou úroveň znalostí je považováno dosažení minimálně dvou správných odpovědí ze tří. Z dat vyplývá, že této úrovni dosáhlo celkem 73 % respondentů (110 s plným počtem správných odpovědí a 111 se dvěma správnými odpověďmi). Zbývajících 27 % respondentů vykazuje nedostatky v teoretických znalostech. Aritmetický průměr správných odpovědí na jednoho respondenta činí 2,05 (68 % úspěšnost). Vzhledem ke zjištěné hodnotě 73 %, která je vyšší než stanovená hranice 70 % se **Hypotéza 2 vyvrací**. Obyvatelé Prahy vykazují v oblasti základních teoretických znalostí vyšší míru připravenosti, než se předpokládalo.

Tab. 9: Úroveň znalostí respondentů o doporučeném chování

Úroveň znalostí	Absolutní četnost	Relativní četnost
Dostatečná úroveň (minimálně 2 správné odpovědi)	221	73%
Nedostatečná úroveň	81	27%
Celkem	302	100%
Průměrná hodnota (aritmetický průměr)	2,05	68%

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníku

Aritmetický průměr bodů byl vypočítán na základě těchto výpočtů. Nejdříve autorka spočítala kolik správných odpovědí všichni respondenti získali dohromady. V tomto případě následovně:

Tab. 10: Výpočet průměrné hodnoty

Úroveň znalostí	Počet respondentů	Výsledek
3 správné odpovědi	110	$x 3 = 330$
2 správné odpovědi	111	$x 2 = 222$
1 správná odpověď	67	$x 1 = 67$
Žádná správná odpověď	14	$x 0 = 0$
Celkem	302	619

Celkový počet $619 : 302 = 2,05$

Průměrná úspěšnost byla vypočítána na základě vydělení aritmetického průměru maximem možného počtu bodů (v tomto případě 3 body) a vynásobením 100.

Následovně: $2,05 : 3 \times 100 = 68 \%$.

8 Diskuze

Praktická část bakalářské práce se zaměřila na analýzu připravenosti domácností hlavního města Prahy na mimořádné události a krizové situace v kontextu doporučení projektu 72 hodin. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 302 respondentů, jejichž odpovědi poskytly ucelený pohled na stav jejich připravenosti. Získané výsledky odhalují rozpor mezi teoretickými znalostmi a reálnou materiální vybaveností domácností.

V rámci bakalářské práce byly stanoveny dvě výzkumné otázky. Výzkumná otázka č. 1: „Do jaké míry mají domácnosti vytvořeny nouzové zásoby pro případ, že by byly odkázány na vlastní prostředky po dobu 72 hodin?“

Ze získaných dat vyplývá, že úroveň připravenosti domácností hl. m. Prahy je nedostatečná. Zatímco v oblasti běžných potřeb je připravenost na vyšší úrovni, tak v oblasti zásob pitné vody a trvanlivých potravin je situace horší. Hodnota celkové průměrné vybavenosti nouzovými zásobami dosahuje pouze 51 %, z čehož vyplývá, že domácnosti nejsou schopny samostatně fungovat po doporučenou dobu 72 hodin.

Prvním klíčovým zjištěním je **potvrzení Hypotézy 1** - „*Podíl domácností disponujících nouzovými zásobami postačujícími k samostatnému zvládnutí situace po dobu 72 hodin je nižší než 70 %.*“. Průměrná relativní četnost vybavenosti všech nouzových položek činila 49 %. Po podrobnějším zkoumání dat je patrné, že připravenost není u všech položek nízká, ale záleží na typu položky. Vysokou hranici připravenosti vykazují oblasti, které denně obyvatelé využívají. Vybavenost lékárníčky (86 %), hygienickými potřebami (84 %) a záložními zdroji energie (80 %) naznačuje, že jsou respondenti připraveni na situace, se kterými se setkávají v běžném životě. Ať už jde o ošetření drobných úrazů a utlumení bolesti, osobní hygienu nebo potřebu nabít telefon mimo domov.

Kritický nedostatek nastává u zbylých položek. Alarmující je například zásoba pitné vody, která se umístila téměř na poslední příčce. Pitnou vodou disponuje pouze 30 % respondentů. Tohle zjištění je velmi klíčové, neboť v případě dominového efektu může dojít postupně k selhání celého systému. Nejdřív dojde k blackoutu, který znemožní možnost nakoupit si v obchodě, situace na silnicích vyvolá chaos až dojde k přerušení dodávek pitné vody. V danou chvíli bude stát a integrovaný záchranný systém řešit důležité úkoly k obnovení chodu života. Obyvatelstvo bude muset být soběstačné a schopno reagovat.

Příručka 72 hodin radí jak v případě přerušení dodávek vody i blackoutů jednat. Jako příklad lze zmínit nefunkčnost toalety. Jako nouzové řešení vložíme do záchodové mísy odpadkový pytel, do kterého vložíme toaletní papír nebo noviny. Po použití pytel pečlivě zabezpečit, vložit do dalšího pytle a vyhodit do běžného odpadu.¹⁰⁴ Podobně je na tom evakuační zavazadlo. Příručka poskytuje dostatek informací jak se chovat v případě vyhlášení evakuace, a to převážně z jakých prostředků se o evakuaci dozvíme, jaké bezpečnostní opatření udělat bezprostředně po vyhlášení, jaké věci by mělo evakuační zavazadlo obsahovat a kroky před odchodem z domova.¹⁰⁵ I přes tuto informaci mají evakuační zavazadlo sbalené pouze 3 % respondentů. K tomuto nízkému číslu můžeme předpokládat i pocit falešného bezpečí obyvatel. Celkem 26 % respondentů spoléhá na to, že se nikdy nic nestane. S ohledem na získané výsledky, kdy 66 % dotazovaných zažilo výpadek elektřiny a 40 % zažilo výpadek vody se zdá, že negativní zkušenost nevede dostatečně k vytvoření nouzových zásob a obyvatelé spoléhají na rychlý zásah státu a složek IZS.

Důležitým faktorem, který ovlivňuje připravenost nouzových zásob je typ bydlení. Graf č. 22 ukazuje, že nejčastější překážkou k vytvoření nouzových zásob je nedostatek místa v bytě či domě. (35 %). Ze získaných dat vyplývá, že 71 % respondentů žije v panelovém nebo bytovém domě, kde lze očekávat omezený prostor pro nouzové zásoby. Ti respondenti (27 %), kteří bydlí v rodinném domě mají větší šanci k vytvoření nouzových zásob, neboť disponují větším prostorem. K těmto účelům může sloužit i chata. Za zmínku stojí i rozložení respondentů, celkem 39 % respondentů ve věku 18-24 let jsou mladí, převážně studenti. Ti nemají velké možnosti, neboť bydlí v menších bytech, mohou sdílet ubytování nebo bydlí na kolejích.

Dále byla stanovena výzkumná otázka č. 2: „Jaké znalosti mají obyvatelé o doporučeném chování při výpadku elektřiny, pitné vody nebo při nutnosti evakuace?“

Obyvatelé hl. m. Prahy disponují dostatečnou úrovní znalostí doporučeného chování. Celkem 73 % respondentů odpovědělo správně na většinu otázek týkajících se krizového chování. Průměrná úspěšnost 68 % naznačuje, že informační kampaně jsou v této oblasti efektivní, ale reálná míra připravenosti je na nízké úrovni.

¹⁰⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Voda*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/voda>.

¹⁰⁵ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Evakuace*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/evakuace>.

V oblasti znalostí doporučeného chování byla **Hypotéza 2** - „Podíl obyvatel vykazujících dostatečnou úroveň znalostí doporučeného chování při výpadku elektřiny, omezení dodávek pitné vody nebo při evakuaci je nižší než 70 %.“ **vyvrácena.** Z výsledků vyplývá, že 73 % respondentů vykazuje dostatečnou úroveň znalostí. Za dostatečnou úroveň byly považovány nejméně dvě správné odpovědi ze tří. Rozpor v teorii a praxi můžeme vidět na srovnání pitné vody. Doporučené množství pitné vody dospělé osoby na den správně odpovědělo 65 % respondentů, reálnou zásobu má pouze 30 % respondentů. Podobně je na tom zabezpečení domácnosti před evakuací. 63 % respondentů ví, co má dělat v případě evakuace, ale evakuační zavazadlo mají sbaleno pouze 3 %.

Z výzkumu a dostupných dat vyplývá, že informační kampaň „projekt 72 hodin“ je poměrně úspěšná, protože obyvatelé mají celkem vysokou úroveň znalostí. Dle dostupných informací Ministerstva vnitra věnovalo 83 % domácností příručce pozornost. Povědomí o nutných zásobách potravin a vody vzrostlo z 22 % na 38 % a znalost se zvýšila z 19 % na 30 %, což lze považovat za velmi kladné zlepšení.¹⁰⁶

Pro zlepšení povědomí o této problematice by pomohlo rozšíření praktických rad. Obyvatelé panelových a bytových domů by určitě ocenili povědomí o filtračních konvicích a o tabletách na úpravu vody, protože některé domácnosti těchto typů nemají prostor pro objemné PET lahve. Řešením není kupovat velké množství balených vod, ale učit se jak si vodu upravit z dostupných zdrojů. Projekt by se mohl více rozšířit do škol, neboť děti jsou jedny z ohrožených osob, na které může mít krizová situace dopad. Zároveň by větší povědomí mohli získat senioři. S ohledem na následky mimořádných a krizových situací by mohly být více dostupné semináře, které by se mohly zaměřit na zvládání stresu a jak se vypořádat s emocemi.

¹⁰⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Příručku 72 hodin si přečetly téměř 4 miliony Čechů. Kampaň posílila povědomí o krizové připravenosti.* [online]. [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/prirucku-72-hodin-si-precetly-temer-4-miliony-cechu-kampan-posilila-povedomi-o-krizove-pripravenosti.aspx>.

Závěr

Bakalářská práce se zabývala problematikou připravenosti domácností na mimořádné události v kontextu mezinárodně uznávaného projektu „72 hodin“. Individuální připravenost jednotlivců a domácností hraje klíčovou roli v systému ochrany obyvatelstva, neboť jsou v první fázi krize jednotky integrovaného záchranného systému soustředěny primárně na záchranu životů a stabilizaci kritické infrastruktury. Domácnosti, které jsou schopny fungovat po dobu prvních 72 hodin, tím přispívají k efektivitě krizového řízení České republiky.

Teoretická část se věnovala vymezení základních pojmů a legislativního rámce v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva České republiky. Dále se autorka zaměřila na definice a dopady mimořádných událostí a krizových situací. Na základě analýzy statistických dat Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy bylo zjištěno, že v Praze počet mimořádných událostí v posledních letech vzrostl o téměř 32 %. Nejčastější jsou technické havárie, které mohou vyvolat dominový efekt - jinými slovy jde o situaci, kdy selhání jednoho systému vede k selhání dalších služeb. Jako klíčové scénáře byly v práci podrobně rozebrány blackout (dlouhodobý výpadek elektrické energie) a narušení dodávek pitné vody, které mají přímý dopad na soběstačnost domácností. Stěžejním bodem bakalářské práce byl projekt 72 hodin, který slouží jako informační a preventivní nástroj přípravy obyvatel. Autorka v práci představila českou příručku vytvořenou Ministerstvem vnitra a HZS ČR a provedla komparaci s obdobnými projekty ve vybraných zahraničních státech.

Praktická část práce, která byla založena na dotazníkovém šetření mezi obyvateli hl. m. Prahy, odhalila rozpor mezi teoretickým povědomím a reálnou připraveností domácností. Výzkum potvrdil Hypotézu 1, neboť podíl domácností, které disponují kompletní vybaveností nouzovými zásobami je výrazně nižší než stanovených 70 %. Celková průměrná vybavenost dosahuje 51 %, což znamená, že by v případě krize polovina obyvatel během prvních 24 hodin pocítila vážné potíže se zásobami. Nejkritičtější zjištění ukázala oblast zásobování pitnou vodou. Pouze 30 % domácností disponuje doporučeným množstvím. Naopak v oblasti znalostí byla Hypotéza 2 vyvrácena, neboť obyvatelé prokázali poměrně vysokou míru informovanosti. Lze konstatovat, že obyvatelé vědí, jak se chovat, ale jejich reálná připravenost je na bodě mrazu.

Závěrem lze konstatovat, že cíl práce posoudit úroveň připravenosti domácností na území hlavního města Prahy na samostatné fungování během prvních 72 hodin po vzniku mimořádné události a vyhodnotit jejich schopnost naplnit doporučení vyplývající z projektu „72 hodin“ byl splněn. Předložená bakalářská práce poskytla důležitá data, ze kterých vyplývá, že současná úroveň domácností Prahy neodpovídá rostoucím hrozbám. Jakým směrem se bude dále vyvíjet odolnost jednotlivců a domácností v souvislosti s novými hrozbami, jako jsou kybernetické útoky na infrastrukturu, extrémní klimatické jevy nebo migrační vlny, bude do značné míry záviset na schopnosti státu efektivně motivovat své občany k přijetí odpovědnosti za svou vlastní bezpečnost.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Karolinum, 2016. 130 s. ISBN 978-80-246-3443-2.
2. BALABÁN Miloš, Bohuslav PERNICA a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. 483 s. ISBN 978-80-246-3150-9.
3. CASTI, John. *Události X: Možné scénáře kolapsu dnešního složitého světa*. Praha: Management Press, 2012. 306 s. ISBN 978-80-7261-205-5.
4. CÍLEK Václav, Ferdinand ŠMIKMÁTOR a kol. *Ruka noci podaná: Základy rodinné a krizové připravenosti*. Praha: Dokořán, 2018. 407 s. ISBN 978-80-7363-914-3.
5. COBB, Jim. *Prepper's long-term survival guide: food, shelter, security, off-the-grid power and more life-saving strategies for self-sufficient living*. US: Ulysses Press, 2023. 193 s. ISBN 978-1-64604-444-3.
6. EVANGELU, Jaroslava Ester. *Krizová komunikace: efektivní zvládnání krizových a zátěžových situací*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2013. 96 s. ISBN 978-80-7418-175-7.
7. FIALA Miloš, Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. Praha: Karolinum, 2010. 208 s. ISBN 978-80-246-1856-2.
8. HALAŠKA Jiří, Rebeka RALBOVSKÁ a kol. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru V*. Praha: ČVUT, 2017. 194 s. ISBN 978-80-01-06116-9.
9. HOLEC, Tomáš. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. 119 s. ISBN 978-80-7616-100-9.
10. KARAFFA Vladimír, Martin HRINKO, Jaromír ZŮNA a kol. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: CEVRO Institut, 2022. 622 s. ISBN 978-80-87125-35-9.
11. KROČOVÁ Šárka, Daniel MIKLÓS. *Krizová řízení vodárenských procesů v mezních situacích*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. 97 s. ISBN 978-80-7385-228-3.
12. KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Ochrana obyvatelstva: skripta pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: Armex Publishing, 2006. 97 s. ISBN 978-80-86795-33-1.

13. PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. 247 s. ISBN 978-80-86723-97-6.
14. PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Krizové řízení: podkladový materiál a skripta pro seminář*. Brno: Regionservis, 2004. Růz. str. ISBN 80-239-3563-1.
15. PŘICHYSTAL, Aleš. *Přežít nebo zemřít: Manuál pro přežití ve zlých časech*. Praha: Česká citadela s.r.o., 2019. 262 s. ISBN 978-80-907399-5-6.
16. VILÁŠEK, Josef a Jan FUS. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. Praha: Univerzita Karlova, 2023. 268 s. ISBN 978-80-246-5514-4.
17. VILÁŠEK, Josef a kol. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2022. 197 s. ISBN 978-80-246-5067-8.
18. VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada, 2009. 176 s. ISBN 978-80-247-2510-9.

Elektronické zdroje

1. AL JAZEERA. *Western Cuba faces blackout as government seeks to update energy grid*. Doha: Al Jazeera Media Network, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2025/12/3/western-cuba-faces-blackout-as-government-seeks-to-update-energy-grid>.
2. ASOCIACE ZÁCHRANNÝ KRUH. *Jaké jsou dopady mimořádných událostí? Záchranný kruh* [online]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/mimoradne-udalosti/obecne-informace/jake-jsou-dopady-mimoradnych-udalosti.html>.
3. BBK. *Vorsorgen für Krisen und Katastrophen*. [online]. Bonn: Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: https://www.bbk.bund.de/DE/Warnung-Vorsorge/Vorsorge/vorsorge_node.html.
4. BRS. *Be prepared for a crisis*. [online]. Birkerød: Danish Emergency Management Agency. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.brs.dk/en/prepared/>.
5. CEFAS. *Blackout v ČR a miliardové škody: jaké byly důvody a jak předcházet dalším výpadkům elektriny?* [online]. 11. července 2025 [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://cefas.cz/blackout-v-cr-a-miliardove-skody-jake-byly-duvody-a-jak-predchazet-dalsim-vypadkum-elektriny/>.
6. COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. JOIN (2025) 130 – *European Preparedness Union Strategy (ST 7558/2025 INIT)* [online]. 2025. [cit. 2026-02-

- 02]. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7558-2025-INIT/en/pdf>.
7. ČESKÁ TELEVIZE. *Česko loni snížilo závislost na ruském plynu na čtyři procenta*. ČT24 [online]. 01. 02. 2024 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/cesko-loni-snizilo-zavislost-na-ruskem-plynu-na-ctyri-procenta-10477>.
 8. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA – GRH HZS ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku* [online]. Praha, 2015 [cit. 2025-12-25]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>.
 9. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin – Bud' připraven*. [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs>.
 10. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Evakuace*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/evakuace>.
 11. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Ministerstvo vnitra a Hasičský záchranný sbor ČR představují projekt 72 hodin – praktická příručka pro zvládání krizových situací* [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-a-hasiccky-zachranny-sbor-cr-predstavuji-projekt-72-hodin-prakticka-prirucka-pro-zvladani-krizovych-situaci.aspx>.
 12. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *O projektu 72 hodin* [online]. [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/o-projektu>.
 13. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Příručku 72 hodin si přečetly téměř 4 miliony Čechů. Kampaň posílila povědomí o krizové připravenosti*. [online]. [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/prirucku-72-hodin-si-precetly-temer-4-miliony-cechu-kampan-posilila-povedomi-o-krizove-pripravenosti.aspx>.
 14. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Voda*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/voda>.
 15. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Voda*. Projekt 72 hodin [online]. Praha, 2023 [cit. 2026-03-21]. Dostupné z: <https://www.72h.gov.cz/cs/voda>.
 16. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování státu* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>.

17. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Usnesení vlády České republiky č. 369. Analýza hrozeb pro Českou republiku.* Vláda ČR, 2016 [online]. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/uv-369-analyza-hrozeb-pdf.aspx>.
18. ČESKO. MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR. *Dopady krize způsobené koronavirem SARS-CoV-2 a duševního zdraví populace ČR.* Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020. [online] [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/wp-content/uploads/2020/01/Dopady-krize-zp%C5%AFsoben%C3%A9-koronavirem-SARS-CoV-2-a-du%C5%A1evn%C3%ADho-zdrav%C3%AD-populace-%C4%8CR.pdf>.
19. ČESKO. *Nariženi vlády 462/2000 Sb., k provedeni § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49969/1/2>.
20. ČESKO. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.* ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/53776/1/2>.
21. EUROMATECH. *Four Phases of Crisis Management Framework Explained* [online]. Dubai: EuroMaTech, n.d. [cit. 2025-12-29]. Dostupné z: <https://www.euromatech.com/articles/four-phases-of-crisis-management-framework/>.
22. FEMA. *Are you ready? An in-depth guide to citizen preparedness.* [online]. Washington D.C.: Federal Emergency Management Agency. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.fema.gov/related-link/are-you-ready-guide-citizen-preparedness>.
23. GOUVERNEMENT FRANÇAIS. *Se préparer à une situation d'urgence.* [online]. Paris: Service d'Information du Gouvernement. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.info.gouv.fr/risques/se-preparer-a-une-situation-durgence?>.
24. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Krizové stavy.* Hasičský záchranný sbor České republiky. [online]. Praha, 2026 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.
25. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Blackout.* Portál bezpečnosti hlavního města Prahy [online]. [cit. 2025-01-22]. Dostupné z: <https://praha.eu/web/mhmp-bezpecnost/blackout>.

26. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Blackout*. Portál bezpečnosti hlavního města Prahy [online]. [cit. 2025-01-22]. Dostupné z: <https://praha.eu/web/mhmp-bezpecnost/blackout>.
27. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. *Krizové řízení hl. m. Prahy*. Bezpečnostní portál hl. m. Prahy [online]. Aktualizováno 15. 01. 2024 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/krizove-rizeni-hl-m-prahy>.
28. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA. MAGISTRÁT HL. M. PRAHY. *Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.* [online]. Praha: Magistrát hlavního města Prahy. [cit. 2026-03-08] Dostupné z: https://eud.praha.eu/pub/deska/6000004/4/6000003%23MHMPAWO0A020%23MHMP0BYOFRMX%230/6000003%23MHMPAWO0A020%23MHMP0BYOFRMX/MHMP_1241887_2025.pdf?
29. ICS INVESTIGATION EXPERT PANEL. *Factual Report Grid Incident in Spain and Portugal on 28 April 2025*. Brussels: European Network of Transmission System Operators for Electricity, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: https://eepublicdownloads.blob.core.windows.net/public-cdn-container/clean-documents/Publications/2025/entso-e_incident_report_ES-PT_April_2025_06.pdf.
30. IFRC. *Field Report: Chile – Power Outage – 25. 02. 2025*. Geneva: International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://go.ifrc.org/field-reports/17618>.
31. JANOUŠEK, Artur. *Obří výpadek elektřiny ochromil velkou část Česka. Energetici řekli příčinu*. iDNES.cz [online]. 4. července 2025. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/velky-vypadek-elektriny-v-praze-bez-proudu-jsou-ctvrte-v-centru-i-na-okrajich.A250704_121102_domaci_jan.
32. JANURA, Josef. *Základní rozdělení mimořádných událostí* [online]. Magistrát Hradce Králové, Aktualizováno 15. 6. 2016 [citace 2025-12-12] Dostupné z: <https://www.hradeckralove.org/zakladni-rozdeleni-mimoradnych-udalosti/d-55383>.
33. KUBÁS Jozef, Katarína BUGÁNOVÁ, Mária POLORECKÁ, Katarína PETRLOVÁ a Adéla STOLÍNOVÁ. *Citizens' Preparedness to Deal with Emergencies as an Important Component of Civil Protection*. International Journal of Environmental Research and Public Health. [online]. 2022, 19, 830. [cit. 2026-01-10]. Dostupné z: <https://www.mdpi.com/1660-4601/19/2/830>.

34. MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. *Vyhodnocení cvičení Blackout 2014* [online]. Praha, 2014 [cit. 2026-01-24]. Dostupné z: <https://vypadekelektriny.cz/vyhodnoceni-cviceni-blackout-2014/>.
35. MSB. *Om krisen eller kriget kommer: nabbguide för din hemberedskap* [online]. Stockholm: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2024. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://rib.msb.se/filer/pdf/30874.pdf>.
36. NAJAFI Mehdi, Ali ARDALAN, Ali AKBARISARI a kol. *The Theory of Planned Behavior and Disaster Preparedness*. PLOS Currents Disasters [online]. 2017. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://currents.plos.org/disasters/article/the-theory-of-planned-behavior-and-disaster-preparedness/index.html>.
37. NAJAFI Mehdi, Ali ARDALAN, Ali AKBARISARI a kol. *The Theory of Planned Behavior and Disaster Preparedness*. PLOS Currents Disasters [online]. 2017. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: <https://currents.plos.org/disasters/article/the-theory-of-planned-behavior-and-disaster-preparedness/index.html>.
38. NÁRODNÍ ROZPOČTOVÁ RADA. *Informační studie: Fiskální náklady pandemie COVID-19 v České republice*. Praha: Národní rozpočtová rada, 2022. [online] [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.rozpoctovarada.cz/publikace/informacni-studie-fiskalni-naklady-pandemie-covid-19-v-ceske-republice/>.
39. NCTV. *Prepare for an emergency situation*. [online]. Den Haag: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://english.denkvooruit.nl/>
40. POLICIE ČR. *Evakuace a evakuační zavazadlo*. [online]. [cit. 2026-02-03]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/evakuace-a-evakuacni-zavazadlo.aspx>.
41. PRAHA. Magistrát hlavního města Prahy. *Základní informace*. Praha.eu. [online]. Aktualizováno 19. 2. 2024 [cit. 2025-12-17]. Dostupné z: https://praha.eu/zakladni_informace.
42. ROSTAMI-MOEZ Masoumeh, Mohammad RABIEE.YEGANEH a kol. *Earthquake preparedness and its predictors based on the Health Belief Model*. BMC Public Health [online]. 2020. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7206763/pdf/12889_2020_Article_8814.pdf.
43. RTL TODAY. *Iraq announces nationwide power outage amid record heat*. Luxembourg: RTL News, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z:

<https://today.rtl.lu/news/science-and-environment/iraq-announces-nationwide-power-outage-amid-record-heat-2327958>.

44. SPEK. *72 hours – home preparedness*. [online]. Helsinki: Finnish National Rescue Association. [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://72tuntia.fi/en/>.
45. STEM. Na české veřejnosti se projevuje únava z válečného konfliktu na Ukrajině, neposilují však protiukrajinské ani protiuprchlické tendence. STEM [online], 14. 06. 2023 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://www.stem.cz/na-ceske-verejnosti-se-projevuje-unava-z-valecneho-konfliktu-na-ukrajine-neposiluji-vsak-protiukrajinske-ani-protiuprchlicke-tendence/>.
46. U.S. EMBASSY SANTIAGO. *Alert: A nationwide power outage is affecting over 98% of Chile*. Santiago: U.S. Department of state, 2025. [cit. 2026-03-02]. Dostupné z: <https://cl.usembassy.gov/a-nationwide-power-outage-is-affecting-over-98-of-chile/>.
47. VAŠÍČEK, Aleš. *Rozhovor: Příručka 72 hodin nastavila zrcadlo připravenosti Čechů na krizi. Co dál?* Lidovky.cz [online]. Aktualizace 29. 01. 2026 [cit. 2026-02-02]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/magazin/72-hodin-prirucka-rozhovor-ministerstvo-vnitra.A260129_070958_in-magazin_lval?zdroj=cxrecs#cxrecs_s.
48. XIANGJU Yin, Yu YONGLI, Yifan KANG a kol. *A cross – sectional study on household disaster preparedness in China and analysis of its influencing factors*. BMC Public Health [online]. 2025, 25, 2118. [cit. 2026-03-03]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-025-23281-3>.
49. XIANGJU Yin, Yu YONGLI, Yifan KANG a kol. *A cross – sectional study on household disaster preparedness in China and analysis of its influencing factors*. BMC Public Health [online]. 2025, 25, 2118. [cit. 2026-01-17]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-025-23281-3>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. *Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/40450/1/2>.
2. ČESKO. *Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/40453/1/2>.

3. ČESKO. *Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/46612/1/2>.
4. ČESKO. *Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49301/1/2/zakon-c-131-2000-sb-o-hlavnim-meste-praze?vtextu=Z%C3%A1kon%20o%20hl.%20m.%20Praze#lema0>.
5. ČESKO. *Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/36808/1/2>.
6. ČESKO. *Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/84607/1/2>.
7. ČESKO. *Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49556/1/2>.
8. ČESKO. *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-08]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49557/1/2/zakon-c-240-2000-sb-o-krizovem-rizeni-a-o-zmene-nekterych-zakonu-krizovy-zakon?vtextu=#lema0>.
9. ČESKO. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/51514/1/2>.
10. ČESKO. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/67272/1/2>.
11. ČESKO. *Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/85141/1/2>.

12. ČESKO. *Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě*. ASPI [online]. Wolters Kluwer [cit. 2026-03-10]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/75502/1/2>.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byl při zpracování bakalářské práce využit následující zdroj:

1. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY. *Statistické ročenky a přehledy činnosti za roky 2020-2025* [online]. Praha: HZS hl. m. Prahy, 2025 [cit. 2025-12-20]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/hzs-hlavniho-mesta-prahy-menu-informacni-servis-statistika.aspx>.

Seznam zkratk

ČEPS – Česká elektroenergetická přenosová soustava

IZS – Integrovaný záchranný systém

KS – Krizová situace

MU – Mimořádná událost

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obr. 1: Nouzové zásoby na 72 hodin.....	37
Obr. 2: Příručka 72 hodin.....	39
Obr. 3: Obsah evakuačního zavazadla	40
Tab. 1: Dopady mimořádných událostí	15
Tab. 2: Přehled krizových stavů v ČR	17
Tab. 3: Vyhlášené krizové stavy za posledních 5 let na území hl. m. Prahy	21
Tab. 4: Další právní předpisy	26
Tab. 5: Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem v ČR.....	28
Tab. 6: Přímé škody a náklady související s výpadkem elektrického proudu 2025.....	32
Tab. 7: Bydliště respondentů.....	46
Tab. 8: Vybavení domácností respondentů nouzovými zásobami.....	59
Tab. 9: Úroveň znalostí respondentů o doporučeném chování	60
Tab. 10: Výpočet průměrné hodnoty	60
Graf 1: Vývoj mimořádných událostí v hl. m. Praze za rok 2020-2025	19
Graf 2: Vývoj mimořádných událostí na území hl. m. Prahy v letech 2020-2025	20
Graf 3: Zkušenost s mimořádnou událostí za posledních 5 let	47
Graf 4: Zásoba pitné vody v domácnosti	48
Graf 5: Možnost úpravy užitkové nebo vody nejisté kvality	48
Graf 6: Možnost bezpečného skladování vody	49
Graf 7: Zásoba trvanlivých potravin bez nutnosti chlazení	49
Graf 8: Potraviny bez nutnosti vaření	50
Graf 9: Prostředek pro ohřev nebo vaření bez elektřiny	50
Graf 10: Zásoba jídla přizpůsobená specifickým potřebám.....	51
Graf 11: Funkční zdroj světla v případě výpadku elektřiny.....	52
Graf 12: Powerbanka nebo jiný záložní zdroj.....	52
Graf 13: Možnost přijímání informací během výpadku internetu / elektřiny	53
Graf 14: Hotovost v případě výpadku bankomatů a platebních terminálů	53
Graf 15: Hygienické potřeby na 72 hodin.....	54
Graf 16: Základní lékárnička v domácnosti.....	54
Graf 17: Kopie důležitých dokumentů.....	55
Graf 18: Evakuační zavazadlo	55

Graf 19: Nejvhodnější chování s elektrospotřebiči bezprostředně po výpadku proudu	56
Graf 20: Minimální množství pitné vody dospělého na den.....	57
Graf 21: Nejvhodnější možnost bezprostředně před evakuací domácnosti	57
Graf 22: Překážka k vytvoření nouzových zásob.....	58

Seznam příloh

Příloha I – Dotazník

Příloha II – Leták dotazníkového šetření

Přílohy

Příloha I – Dotazník

Připravenost domácností na mimořádné události v kontextu projektu 72 hodin

Dobrý den, jsem studentka 3. ročníku a ve své bakalářské práci se věnuji tématu, které se může týkat každého z nás – **připravenosti na mimořádné události**.

Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění krátkého dotazníku, jehož účelem bude získat povědomí o zásobách základních životních potřeb a chování při mimořádných událostech.

Vyplnění Vám zabere **maximálně 3 minuty**, odpovědi jsou **zcela anonymní** a výsledky budou použity výhradně pro účely bakalářské práce.

Moc mi tím pomůžete k úspěšné obhajobě mé práce. Předem děkuji za Váš čas a ochotu!

S pozdravem,

Karolína Berkyová

1. Kolik vám je let?

- a) 18 - 24 let
- b) 25 - 44 let
- c) 45 - 64 let
- d) 65 let a více

2. V jaké městské části v Praze žijete?

- a) Praha 1
- b) Praha 2
- c) Praha 3
- d) Praha 4
- e) Praha 5
- f) Praha 6
- g) Praha 7
- h) Praha 8
- i) Praha 9

- j) Praha 10
- k) Nechci uvést

3. V jakém typu obydlí žijete?

- a) Bytový dům
- b) Rodinný dům
- c) Panelový dům
- d) Jiné:

4. Počet osob v domácnosti?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 a více

5. Složení domácnosti (Lze označit více možností)

- a) Dospělá osoba / dospělé osoby (18 - 65 let)
- b) Dítě nebo děti do 15 let
- c) Senior 65+
- d) Těhotná žena
- e) Osoba se zdravotním omezením vyžadující pravidelnou léčbu (např. inzulin, dialýza, kyslík apod.)
- f) Domácí zvíře / zvířata
- g) Jiné:

6. Máte nějakou zkušenost s mimořádnou událostí za posledních 5 let? (Lze označit více možností)

- a) Výpadek elektřiny
- b) Výpadek vody
- c) Požár v okolí
- d) Povodeň / přívalové deště
- e) Evakuace
- f) Bez zkušenosti
- g) Jiné:

Blok B. Nouzové zásoby na 72 hodin.

Na následující otázky odpovídejte za celou domácnost. U každé otázky vyberte jednu odpověď.

B.1 Pitná voda a úprava vody

7. Má vaše domácnost aktuálně doma pitnou vodu v zásobě (balená voda / kanystry) v množství minimálně 2l/osoba/den?

- a) Ano, pro všechny členy
- b) Ano, ale ne pro všechny
- c) Ne
- d) Nevím

8. Máte možnost úpravy užitkové vody a vody nejisté kvality (filtr, tablety, převaření)?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

9. Máte k dispozici nádobu na bezpečné skladování vody (kanystr s uzávěrem, barel, PET nádoby atd.)

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

B.2 Potraviny a příprava jídla

10. Máte zásobu trvanlivých potravin na 72 hodin bez nutnosti chlazení?

- a) Ano, pro všechny
- b) Ano, ale ne pro všechny
- c) Ne
- d) Nevím

11. Má vaše domácnost potraviny, které lze konzumovat bez vaření (konzervy, tyčinky, sušenky apod.) na 72 hodin?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

12. Máte prostředky pro ohřev/vaření bez elektřiny (plynový vaříč, outdoor vaříč, kartuše apod.)?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

13. Má vaše domácnost zásobu jídla přizpůsobenou specifickým potřebám (dítě, alergie, dieta, senior)?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Netýká se nás
- d) Nevím

B.3 Světlo, energie a komunikace

14. Máte k dispozici funkční zdroj světla pro výpadek elektřiny (baterka, čelovka, lampa) a dostatek baterií pro tato světla na 72 hodin?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

15. Máte alespoň jednu powerbanku nebo jiný záložní zdroj pro nabíjení mobilů?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

16. Máte možnost přijímat informace při výpadku internetu / elektřiny (rádio na baterie, autorádio, rádio na dynamo)?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

17. Máte doma hotovost pro situaci výpadku platebních terminálů / bankomatů ?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

B.4 Hygiena a lékárnička

18. Máte hygienické potřeby na 72 hodin (mýdlo, dezinfekční gel, toaletní papír, menstruační potřeby, vlhčené ubrousky atd.) i v případě výpadku vody?

- a) Ano, pro všechny
- b) Ano, ale ne pro všechny
- c) Ne
- d) Nevím

19. Má domácnost základní lékárničku (obvazy, náplasti, dezinfekce, teploměr, běžné léky)?

- a) Ano
- b) Částečně
- c) Ne
- d) Nevím

B.5 Dokumenty a evakuační vybavení

20. Máte připravené (fyzicky nebo digitálně) kopie důležitých dokumentů tak, abyste je rychle vzali?

- a) Ano, pro všechny

- b) Ano, ale ne pro všechny
- c) Ne
- d) Nevím

21. Máte připravené „evakuační zavazadlo“ pro rychlý odchod?

- a) Ano, pro všechny
- b) Ano, ale ne pro všechny nebo jen částečně
- c) Ne
- d) Nevím

Blok C. Znalosti doporučeného chování

U následujících otázek vyberte jednu nejvhodnější odpověď.

22. Co je nejvhodnější udělat s elektrospotřebiči bezprostředně po výpadku proudu?

- a) Nechat vše zapnuté
- b) Odpojit spotřebiče ze zásuvek a vypnout jističe
- c) Otevřít lednici a zkontrolovat potraviny
- d) Opakovaně zkoušet rozsvítit, zda se proud „nevrátí“

23. Jaké minimální množství pitné vody (nouzově) uvádí příručka pro dospělého na den?

- a) 1 litr / den
- b) 2 litry / den
- c) 2,5 litru / den
- d) 3 litry / den

24. Co je nejdůležitější udělat v domácnosti bezprostředně před její evakuací?

- a) Nechat otevřená okna
- b) Všechno nechat na svém místě, a co nejrychleji odejít
- c) Uzavřít hlavní přívody vody, plynu a vypnout elektřinu
- d) Nic nedělat

25. Co je pro vás největší překážkou v tom, abyste si vytvořili nouzové zásoby?

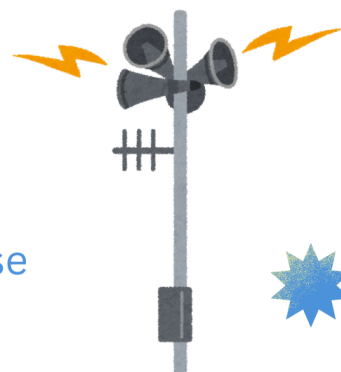
- a) Nedostatek místa v domě / bytě
- b) Nedostatek informací - nevím jak a co si připravit

- c) Nedostatek financí
- d) Myslím si, že se nikdy nic nestane
- e) Jiné:

JSTE READY?

PŘIPRAVENOST DOMÁCNOSTÍ
NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Dobrý den, jsem studentka 3. ročníku a ve své bakalářské práci se věnuji tématu, které se může týkat každého z nás – připravenosti na mimořádné události.

Výstupem mé práce je dotazník, který:

ZABERE 3 MINUTY

JE ANONYMNÍ

Moc mi tím pomůžete k úspěšné obhajobě mé práce. Děkuji za Váš čas a ochotu!

